

Īpašais ziņojums

Vai Komisija ir nodrošinājusi Pakalpojumu direktīvas efektīvu īstenošanu

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx

Tīmekļa vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditorsECA

Plašāka informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā *Europa* (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2016. gads

Print	ISBN 978-92-872-4149-8	ISSN 1831-0877	doi:10.2865/88425	QJ-AB-16-002-LV-C
PDF	ISBN 978-92-872-4193-1	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/326703	QJ-AB-16-002-LV-N
EPUB	ISBN 978-92-872-4159-7	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/35440	QJ-AB-16-002-LV-E

© Eiropas Savienība, 2016. gads

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Īpašais ziņojums

Vai Komisija ir nodrošinājusi Pakalpojumu direktīvas efektīvu īstenošanu

(saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu)

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti atsevišķu budžeta jomu vai vadības aspektu lietderības un atbilstības revīzijās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, konkrēti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu vai izdevumu apjoms, paredzamie notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo lietderības revīziju veica ERP locekļa *Milan Martin Cvikl* vadītā IV apakšpalāta, kura revidē ieņēmumus, pētniecību un iekšējo nozaru politiku, finanšu un ekonomikas pārvaldību un Eiropas Savienības iestādes un struktūras. Revīziju vadīja ERP loceklis *Neven Mates*, un tajā piedalījās šādi darbinieki: locekļa biroja vadītājs *Georgios Karakatsanis*, biroja atašejs *Marko Mrkalj*, atbildīgais vadītājs *Paul Stafford*, darbuuzdevuma vadītājs *Wayne Codd* un revidenti *Sandra Dreimane*, *Jurgen Manjé* un *Wolfgang Stolz*.

No kreisās uz labo: *J. Manjé*, *P. Stafford*, *N. Mates*, *W. Codd*, *S. Dreimane*, *G. Karakatsanis*.

Punkts

Glosārijs un saīsinājumi

I–VIII Kopsavilkums

1–11 Ievads

6–7 Pakalpojumu direktīvas mērķi

8–11 Funkcijas un pienākumi

12–13 Revīzijas tvērums un pieeja

14–110 Apsvērumi

16–42 Transponēšana un īstenošanas uzraudzība

16–18 Komisija sniedza palīdzību transponēšanā un uzraudzīja to

19–20 Divdesmit dalībvalstis nokavēja transponēšanas termiņu

21–27 Savstarpējie izvērtējumi bija novatoriska prakse, ko Komisija labi pārvaldīja un kas vēlāk tika izmantota arī attiecībā uz citām direktīvām

28–29 Līdz sekmīgai īstenošanai vēl ir daudz darāmā

30–32 Tika rīkotas veikspējas pārbaudes par ES tiesību aktu darbību praktiskos uzņēmējdarbības scenārijos

33–34 Izvērtējumu rezultātā Komisija iesniedza turpmākus tiesību aktu priekšlikumus

35–36 Komisija varēja labāk izmantot rezultātus, lai sistemātiski nodrošinātu Pakalpojumu direktīvas izpildi

37–42 Ekonomiskās ietekmes novērtējuma trūkums

43–77 Īstenošana

43–45 Komisijas nodrošinātie instrumenti un atbalsts Pakalpojumu direktīvas īstenošanā bija nepilnīgi izmantoti un tādējādi tikai daļēji efektīvi

46–52 Kavēšanās vienoto kontaktpunktu izveidē un atšķirīga kvalitāte dalībvalstīs

53–55 Vienotie kontaktpunkti ir grūti atrodamī, uzņēmumu informētības līmenis ir zems

56–64 Nepietiekama administratīvā sadarbība ar Pakalpojumu direktīvu saistītos jautājumos

65–71 Patērētāji joprojām saskaras ar problēmām saistībā ar piekļuvi pakalpojumu vienotajam tirgum

- 72–75 **Pakalpojumu sniedzēju attieksme joprojām ir netaisnīgi diskriminējoša**
- 76–77 **Problēmu risināšana**
- 78–110 **Izpilde**
- 78–79 **Komisija izmanto vairākus izpildes instrumentus**
- 80–85 **Pakalpojumu direktīvas mērķiem reti tiek izmantots SOLVIT**
- 86–93 **EU Pilot — pirmspārkāpuma sistēma, ko atzinīgi novērtējušas dalībvalstis**
- 94–99 **Komisija ļoti reti izmanto pārkāpuma procedūras**
- 100–101 **Pārkāpuma lietas tiek risinātas pārāk ilgi**
- 102–104 **Atsevišķu ar pakalpojumiem saistītu sūdzību izskatīšana tiek regulāri kontrolēta, tomēr pārkāpuma procedūru laikā ir vērojami gari bezdarbības periodi**
- 105–107 **Tiesai nodota tikai viena lieta**
- 108–110 **Konkrētai valstij adresētu ieteikumu panākumi ir ierobežoti**

- 111–120 **Secinājumi un ieteikumi**
- 112–114 **Transponēšana un īstenošanas uzraudzība**
- 115–118 **Īstenošana**
- 119–120 **Izpilde**

Komisijas atbilde

CHAP: Komisijas sūdzību reģistrācijas sistēma.

ECC-Net: Eiropas Patērētāju centru tīkls.

EKS: Eiropas kontu sistēma.

ES: Eiropas Savienība.

EU Pilot: projekts "EU Pilot" ietver sadarbību starp dalībvalstīm un Komisiju jautājumos par valsts tiesību aktu atbilstību ES tiesību aktiem vai ES tiesību aktu pareizu piemērošanu. To izmanto kā pirmo soli, lai, ja iespējams, izvairītos no oficiālām pārkāpuma procedūrām.

IKP: iekšzemes kopprodukts.

IMI: iekšējā tirgus informācijas sistēma.

KVAI: konkrētai valstij adresēti ieteikumi.

LESD: Līgums par Eiropas Savienības darbību.

NACE 2. red.: saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā.

PKD: Profesionālo kvalifikāciju direktīva.

SOLVIT: alternatīvs strīdu risināšanas mehānisms, kas izveidots, lai palīdzētu ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem, kuriem ir liegta iespēja izmantot savas tiesības Eiropas iekšējā tirgū, jo valsts pārvaldes iestāde citā dalībvalstī ir nepareizi piemērojusi iekšējā tirgus tiesību aktus.

SPTAJ: sadarbība patērētāju tiesību aizsardzības jomā.

Tiesa: Eiropas Savienības Tiesa.

Vērienīgas pārbaudes: ES mēroga tīmekļa vietņu pārbaudes konkrētās tiešsaistes jomās.

VKP: vienots kontaktpunkts.

I
Lai gan vienotais preču tirgus ES iekšējās tirdzniecības ziņā ir labi attīstīts, tiek plaši atzīts, ka pakalpojumu tirgus visu savu potenciālu vēl nav sasniedzis. Pakalpojumu direktīva attiecas uz pakalpojumu darbībām, kas veido aptuveni 46 % no ES IKP, ar mērķi samazināt juridiskos un administratīvos šķēršļus gan pakalpojumu sniedzējiem, gan arī to saņēmējiem. Dalībvalstīm tas jāpanāk, transponējot Direktīvu savos tiesību aktos, uzlabojot pārredzamību un vienkāršojot procedūras, lai tādējādi uzņēmumiem un patērētājiem atvieglotu pakalpojumu sniegšanu vai saņemšanu vienotajā tirgū.

II
Palātas veiktās revīzijas uzmanības centrā bija pasākumi, ko veikusi Eiropas Komisija, lai atbalstītu dalībvalstis, — papildus to izpildes pasākumu pārbaudei, ar kuru palīdzību būtu jāatrisina neatbilstības problēmas, kas ierobežo pakalpojumu vienotā tirgus pareizu darbību.

III
Vairākums dalībvalstu savlaicīgi netransponēja Direktīvu savos tiesību aktos. Tomēr visa procesa laikā Komisija uzraudzīja progresu un sniedza atbalstu, lai palīdzētu īstenot Direktīvu transponēšanas laikā un pēc tās, organizējot savstarpējas izvērtēšanas procesu, kā arī sniedzot ieteikumus regulārās tematiskās ekspertu grupu sanāksmēs.

IV
Savstarpējie izvērtējumi un veikspējas pārbaudes noteiktās nozarēs bija dalībvalstīm noderīgas, bet tās arī parādīja, ka vēl ir palikuši daudzi šķēršļi. Komisija tiem nepievērsa pietiekamu uzmanību, jo īpaši, nelabprāt pārbaudīja “samērīguma” kritērija pamatojumu, ko dažas dalībvalstis izmantoja, lai saglabātu Direktīvai neatbilstošas prasības.

V
Komisija tikai daļēji efektīvi nodrošināja Direktīvas īstenošanu. Vairākus gadus pēc īstenošanai noteiktā termiņa — 2009. gada — beigām šķēršļi Direktīvas aptverto pakalpojumu iekšējā tirgū joprojām ir saglabājušies, bet Komisija tiesvedību uzsāk nelabprāt — ne tikai tiesas procesa ilguma dēļ, bet arī tāpēc, ka tiesību aktiem trūkst spēka. Mehānismi kā *SOLVIT* un *EU Pilot* ir izmantoti problēmu risināšanai, tomēr bez ātriem rezultātiem, kas vajadzīgi gan uzņēmumiem, gan arī pakalpojumu saņēmējiem. Patērētājiem vēl nav nodrošināta piekļuve pakalpojumu iekšējam tirgum Direktīvā paredzētajā līmenī.

VI
Iespējamais ekonomiskais labums, ko sniegs Direktīvas pilnīga īstenošana, vēl nav zināms, kaut arī, lai demonstrētu šķēršļu samazināšanas ietekmi, bieži ir minēti paredzamie ieguvumi. Tā kā trūkst pietiekami sīkas informācijas par nozarēm, uz kurām attiecas Direktīva, tās ietekmes ticama kvantitatīvā novērtējuma vēl nav.

VII

Līdzās citiem ieteikumiem Palāta īpaši aicina Komisiju rīkoties apņēmīgāk, lai nodrošinātu Direktīvas izpildi:

- sekojot līdzi tādu pasākumu rezultātiem kā savstarpēja izvērtēšana un veiktspējas pārbaudes, lai novērstu neatbilstību, kā arī kopā ar dalībvalstīm risinot ekonomikai svarīgākos jautājumus;
- kad ir apzināta problēma, pēc iespējas ātrāk uzsākot *EU Pilot* lietu; nodrošinot pieeju informācijai par problēmas atrisināšanu;
- cik vien tas iespējams, samazinot pārkāpuma procedūru ilgumu;
- svarīgus jautājumus, kas attiecas uz Direktīvas neīstenošanu un nepareizu piemērošanu, nododot Tiesai.

VIII

Turklāt:

- Komisijai jāizstrādā transponēšanas norādījumi un iespējami drīz pēc to pieņemšanas tie jāizdod;
- Komisijai jācenšas nodrošināt, ka jautājums par datiem, kas vajadzīgi jaunu tiesību aktu ietekmes novērtēšanai, tiek aplūkots likumdošanas procedūras sākumā;
- dalībvalstīm jāievēro Vienoto kontaktpunktu harta, piemēram, nodrošinot informācijas pieejamību vairākās valodās un ļaujot pabeigt visus administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi pakalpojumu sniegšanai pāri robežām;
- likumdevējam jāievieš nogaidīšanas termiņš prasību projektu paziņošanai un jānodrošina to publicēšana publiski pieejamā tīmekļa vietnē, lai nodrošinātu labāku piekļuvi un savlaicīgu pārbaudi;
- pārskatot regulu par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā, jāpaplašina tvērums, iekļaujot Pakalpojumu direktīvas 20. pantu.

01

Pakalpojumu direktīva (turpmāk — Direktīva) tika pieņemta 2006. gadā ar mērķi samazināt juridiskos un administratīvos šķēršļus gan pakalpojumu sniedzējiem, gan arī to saņēmējiem. Dalībvalstīm tas jāpanāk, transponējot Direktīvu savos tiesību aktos, uzlabojot pārredzamību un vienkāršojot procedūras, lai tādējādi uzņemumiem un patērētājiem atvieglotu pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu vienotajā tirgū. Direktīva attiecas uz pakalpojumiem, kas veido 46 %¹ no ES IKP. Visām ES dalībvalstīm tā bija jāīsteno līdz 2009. gada beigām.

02

Direktīvas pirmsākumi iesniedzas 1997. gadā, kad Komisija nāca klajā ar Vienotā tirgus rīcības plānu², aicinot novērst nozaru šķēršļus tirgus integrācijai. Vēlākās publikācijas pievērsās tieši pakalpojumiem, apgalvojot, ka dažādi šķēršļi pakalpojumu iekšējā tirgū ir "ievērojama nasta ES ekonomikā un tās izaugsmes, konkurētspējas un darbvietu radīšanas potenciālam"³, un galu galā nonākot līdz 2004. gada priekšlikumam Pakalpojumu direktīvai (ko dēvēja par Bolkesteina direktīvu), kura paredzēja, ka pakalpojumu brīvībai aprītei jābalstās uz izcelsmes valsts principu. Tas nozīmē, ka pakalpojumu sniedzējiem būtu jāievēro tikai tās dalībvalsts noteikumi, kurā reģistrēts uzņēmums, neatkarīgi no tā, kur tiek veikta pakalpojumu darbība. Tomēr pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma no izcelsmes valsts principa bija jāatsakās⁴. Tā vietā ar Pakalpojumu direktīvu⁵, ko pieņēma 2006. gadā, tika ieviests pienākums dalībvalstīm to teritorijā nodrošināt "brīvu piekļuvi pakalpojumu darbībai un brīvību veikt pakalpojumu darbību" un noteikt, ka — "lai attiecīgās dalībvalsts teritorijā piekļūtu pakalpojumu darbībai vai to veiktu" — jāizpilda jebkādas prasības, kas neatbilst nediskriminēšanas, nepieciešamības un samērīguma principiem⁶.

03

Direktīvu nepiemēro vairākiem saimnieciskās darbības veidiem: vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kas nav saimnieciski pakalpojumi, finanšu pakalpojumiem, elektronisko sakaru pakalpojumiem, pagaidu darba aģentūru pakalpojumiem, veselības aprūpes pakalpojumiem, audiovizuālajiem pakalpojumiem, azartspēlēm, darbībām, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu, sociālajiem pakalpojumiem, privātiem drošības pakalpojumiem, pakalpojumiem, ko sniedz notāri un tiesu izpildītāji, un nodokļu jomai. Direktīva neskar arī dalībvalstu tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā.

- 1 "Work plan for reporting on national reforms in services markets" [Darba plāns ziņošanai par valstu reformām pakalpojumu tirgū], SWD(2014) 131 final, 31.3.2014.
- 2 Komisijas 1997. gada 4. jūnija paziņojums Eiropadomei "Action plan for the single market" [Vienotā tirgus rīcības plāns], CSE(97) 1 galīgā redakcija.
- 3 "Report from the Commission to the Council and the European Parliament on the state of the internal market for services" [Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par stāvokli pakalpojumu iekšējā tirgū], COM(2002) 441 galīgā redakcija, 30.7.2002.
- 4 "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2013/36/ES un 2009/110/EK un atceļ Direktīvu 2007/64/EK", COM(2013) 547 final, 24.7.2013.
- 5 Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).
- 6 Pakalpojumu direktīvas 16. panta 1. punkts. Samērīgums — prasībai jābūt piemērotai, lai sasniegtu noteikto mērķi, un tā nedrīkst būt augstāka, nekā ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai.

04

Lai gan vienotais preču tirgus ES iekšējās tirdzniecības ziņā ir labi attīstīts, ir plaši atzīts, ka pakalpojumu tirgus visu savu potenciālu vēl nav sasniedzis un tam ir vajadzīga izaugsme, kā uzsvēris Eiropas Parlaments *Corazza Bildt* ziņojumā⁷ par pakalpojumu iekšējo tirgu un — vēl nesenāk — *Cofferati* ziņojumā⁸. Ņemot vērā pakalpojumu nozīmi Eiropas ekonomikā, Direktīvas sekmīgas īstenošanas ietekme var būt ļoti liela.

05

Transponēšanai noteiktais termiņš bija 2009. gads, taču Komisijas 2013. gada 22. oktobra paziņojumā ir teikts, ka "Eiropa joprojām atpaliek savu mērķu īstenošanā vienotajā tirgū, jo īpaši tādās svarīgās jomās kā digitālā ekonomika, enerģētika un pakalpojumi". 2014. gada janvārī Padome uzsvēra, ka ir vajadzīga koordinācija starp Komisiju un dalībvalstīm, lai uzlabotu vienotā tirgus noteikumu īstenošanu, piemērošanu un izpildi⁹.

Pakalpojumu direktīvas mērķi

06

Pilnībā īstenojot Direktīvu, tiktu izskausta birokrātija un būtiski veicināta pakalpojumu sniedzēju uzņēmējdarbība gan savā valstī, gan arī ārpus tās. Tādējādi tiktu veicināta pārrobežu pakalpojumu sniegšana. Lai palīdzētu sasniegt šo mērķi, dalībvalstīm ir jāizveido vienoti kontaktpunkti (VKP), kuru uzdevums būtu atbalstīt uzņēmumus, sniedzot visaptverošu informāciju par pakalpojumu piedāvāšanai un sniegšanai vajadzīgajām procedūrām un ļaujot tiem vajadzīgās formalitātes nokārtot tiešsaistē. Ar Direktīvu tiek stiprinātas arī pakalpojumu saņēmēju, jo īpaši patērētāju, tiesības, aizliedzot diskrimināciju valstspiederības vai dzīvesvietas dēļ.

07

Šķēršļi, kurus saskaņā ar Direktīvu ir paredzēts novērst, ietver¹⁰:

- a) diskriminējošas prasības, kas ir tieši vai netieši balstītas uz valstspiederību vai — uzņēmumu gadījumā — juridiskās adreses atrašanās vietu;
- b) aizliegumu pakalpojumu sniedzējam veikt uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī vai būt ierakstītam reģistros vai profesionālu organizāciju vai apvienību sarakstos vairāk nekā vienā dalībvalstī;

- 7 *Corazza Bildt* ziņojums par pakalpojumu iekšējo tirgu — pašreizējais stāvoklis un nākamie posmi (2012/2144(INI)) (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0273+0+DOC+XML+V0//LV>).
- 8 *Cofferati* ziņojums par vienotā tirgus pārvaldību 2014. gada Eiropas pusgada ietvaros (2013/2194(INI)) (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2014-0066+0+DOC+XML+V0//LV>).
- 9 Piezīmes par Komisijas 2014. gada darba plānu ziņošanai par valstu reformām pakalpojumu tirgū, 5431/14, COMPET 29, MI 51, ES Padome, Brisele, 2014. gada janvāris.
- 10 Kā aprakstīts Direktīvas 14. pantā.

- c) pienākumu pakalpojumu sniedzējam izveidot savu galveno uzņēmumu saņēmēja valsts teritorijā;
- d) savstarpīguma nosacījumus ar dalībvalsti, kurā pakalpojumu sniedzējs jau veic uzņēmējdarbību;
- e) nosacījumu, kas par priekšnoteikumu atļaujas saņemšanai izvirza prasību nokārtot saimniecisko vajadzību vai tirgus pieprasījuma pārbaudi, vai darbības potenciālās vai pašreizējās saimnieciskās ietekmes obligātu izvērtējumu, vai darbības piemērotības izvērtējumu saistībā ar ekonomiskās plānošanas mērķiem, ko noteikusi kompetentā iestāde;
- f) konkurējošo uzņēmumu iesaistišanu atļauju piešķiršanā vai kompetento iestāžu citu būtisku lēmumu pieņemšanā, tostarp padomdevējās struktūrās;
- g) finanšu garantijas, tostarp pienākumu iegādāties apdrošināšanas polisi no pakalpojuma sniedzēja vai struktūras, kas veic uzņēmējdarbību saņēmēja valsts teritorijā;
- h) pienākumu būt noteiktu laiku iepriekš reģistrētam dalībvalsts reģistros vai noteiktu laiku pirms tam būt veikušam attiecīgo darbību tās teritorijā.

Funkcijas un pienākumi

08

Direktīvā ir izklāstītas Komisijas un dalībvalstu funkcijas un pienākumi.

09

Dalībvalstis ir atbildīgas par Direktīvas transponēšanu savos tiesību aktos un par vairākiem uzdevumiem attiecībā uz transponēšanas uzraudzību, veicot savstarpēju izvērtēšanu (sk. 21.–29. punktu), kā arī par atbalsta veicināšanu uzņēmumiem, izveidojot vienotus kontaktpunktus (VKP). Tā ir pirmā reize, kad dalībvalstīm ir juridiski saistošs pienākums ieviest šādus e-pārvaldes pakalpojumus un nodrošināt to pieejamību pārrobežu lietotājiem.

10

SOLVIT ir strīdu risināšanas mehānisms, kas izveidots, lai palīdzētu ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem, kuriem ir liegta iespēja izmantot savas tiesības Eiropas iekšējā tirgū, jo valsts pārvaldes iestāde citā dalībvalstī ir nepareizi piemērojusi iekšējā tirgus tiesību aktus. Sistēma darbojas, izmantojot katras dalībvalsts pārvaldes iestādē izveidoto *SOLVIT* centru tīklu. *SOLVIT* ir praktiska alternatīva tādiem oficiāliem problēmu risināšanas mehānismiem kā valstu tiesas procedūras vai sūdzības Eiropas Komisijai.

11

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD (agrākais iekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD) koordinē Komisijas politiku attiecībā uz Eiropas vienoto tirgu un meklē iespējas likvidēt nepamatotus šķēršļus tirdzniecībai, jo īpaši pakalpojumu un finanšu tirgu jomā. Tam jāuzrauga, kā ES tiesību akti tiek īstenoti praksē, jāpalīdz dalībvalstīm un vajadzības gadījumā jāuzsāk pārkāpuma procedūras.

12

Galvenais jautājums Palātas veiktajā revīzijā bija novērtēt, vai Komisija nodrošināja Direktīvas efektīvu īstenošanu. Tam bija divi apakšjautājumi:

- a) vai Komisija pienācīgi uzraudzīja un novērtēja Direktīvas īstenošanu?
- b) Vai Komisija pietiekami veicināja un nodrošināja Direktīvas īstenošanu?

13

Komisijā tika veiktas iztaujāšanas un izskatīti dokumenti. Turklāt revīzija ietvēra faktu vākšanas apmeklējumus vairākās atbildīgajās ministrijās, uzņēmumu organizācijās, tirdzniecības kamerās un patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs septiņās dalībvalstīs, lai savāktu informāciju par atlikušajiem šķēršļiem tirdzniecībai un to likvidēšanas pašreizējo mehānismu efektivitāti. Palāta izraudzījās dalībvalstis ar nozīmīgu pārrobežu tirdzniecības apjomu: Vāciju, Apvienoto Karalisti, Austriju, Slovākiju, Franciju, Nīderlandi un Portugāli. Tā apspriedās arī ar vairākām Eiropas organizācijām.

14

Pēc transponēšanas procesa beigām 2009. gadā Komisija mēģināja apzināt jomas, kurās Direktīva netika īstenota, vienlaikus arī izveidojot vairākus mehānismus atlikušo šķēršļu mazināšanai. Tomēr šķēršļi joprojām pastāv, un daži no tiem ir saistīti ar neskaidru formulējumu Direktīvā. Komisija nelabprāt veic pārkāpumu tiesvedības pasākumus — daļēji juridiskā pamata nestabilitātes dēļ un daļēji ilgā laika dēļ, kas vajadzīgs šādai juridiskai procedūrai, lai nodrošinātu atbilstību (vairāki gadi, pat ja apmaiņa tiek veikta savlaicīgi).

15

Pagaidām vēl nav iespējams novērtēt to, cik lielā mērā ir īstenoti no Direktīvas sagaidāmie ekonomiskie ieguvumi. Lai gan Komisija ir publicējusi aplēses par iespējamo IKP pieaugumu Direktīvas īstenošanas rezultātā, tas tika aprēķināts, pamatojoties uz aptuveniem datiem. Komisija līdz 2014. gadam neuzsāka nekādas sistemātiskus pasākumus, lai apkopotu datus par to pakalpojumu pārrobežu tirdzniecību, uz kuriem attiecas Direktīva. Turklāt 2015. gadā šie dati joprojām nav pieejami, tāpēc nav iespējams novērtēt izaugsmi pārrobežu pakalpojumu jomā vai IKP pieaugumu Direktīvas īstenošanas rezultātā.

Transponēšana un īstenošanas uzraudzība

Komisija sniedza palīdzību transponēšanā un uzraudzija to

16

Direktīva stājās spēkā 2006. gada 28. decembrī, un tajā noteiktais transponēšanas termiņš bija 2009. gada 28. decembris. Dalībvalstīm tas bija grūts uzdevums, jo transponēšana attiecās uz tiesību aktiem daudzās saimnieciskās darbības jomās, tāpēc ierasto divu gadu vietā Direktīvā bija paredzēti trīs gadi.

17

Komisija publicēja "Pakalpojumu direktīvas ieviešanas rokasgrāmatu", kuras mērķis bija sniegt dalībvalstīm tehnisku palīdzību, aprakstot atbilstošas pieejas Direktīvas īstenošanai. Tomēr pagāja gandrīz gads pēc Direktīvas apstiprināšanas, līdz tā kļuva pieejama visās valodās¹¹. Apmeklēto dalībvalstu pārstāvji ziņoja, ka rokasgrāmata bijusi noderīga, lai gan uzskatīja, ka tās ietekme būtu bijusi lielāka, ja tā būtu bijusi pieejama drīz pēc Direktīvas stāšanās spēkā. Papildus rokasgrāmatai Komisija sniedza ieteikumus dalībvalstīm, veicot uzraudzības apmeklējumus un atbildot uz to jautājumiem.

11 Visu valodu versijas tika publicētas internetā 2007. gada novembrī, bet tikai angļu valodas versija bija pieejama no 2007. gada 30. jūlija.

18

Ar divpusējo darbu un dalībvalstīm sniegto atbalstu Komisija veica vajadzīgos pasākumus, lai uzraudzītu transponēšanas norisi, un par to ziņoja Konkurētspējas padomei. 2012. gada jūnijā tā sniedza vēl plašāku ziņojumu "Pakalpojumu paketes" veidā¹².

Divdesmit dalībvalstis nokavēja transponēšanas termiņu

19

Transponēšanas termiņu ievēroja tikai astoņas dalībvalstis¹³. Dalībvalstīm, kuras par transponēšanu nebija paziņojušas, tika nosūtītas oficiālas brīdinājuma vēstules, kas nozīmēja pārkāpuma procedūras sākumu. 2011. gada 27. oktobrī trīs lietas¹⁴, kas līdz tam laikam nebija atrisinātas, tika nodotas Tiesai. Tomēr šīs lietas pirms to izskatīšanas Tiesā tika atrisinātas. Pēdējā dalībvalsts, kura pabeidza transponēšanu, bija Grieķija (2012. gada 31. maijā).

20

Komisija paredzēja, ka vienotajiem kontaktpunktiem (sk. 44.–55. punktu) būs liela nozīme Direktīvas īstenošanā. Tāpēc Komisija savos ziņojumos par dalībvalstu progresu Direktīvas īstenošanā tos īpaši izcēla, pamatojoties uz savu analīzi, kā arī uzņēmumu organizāciju veiktajiem pētījumiem. Līdz 2009. gada beigu termiņam 21 no 27 dalībvalstīm bija izveidojusi "pirmās paaudzes" VKP¹⁵, lai gan tas, cik lielā mērā administratīvās procedūras varēja izpildīt tiešsaistē un izmantot pāri robežām, valstis atšķīrās.

Savstarpējie izvērtējumi bija novatoriska prakse, ko Komisija labi pārvaldīja un kas vēlāk tika izmantota arī attiecībā uz citām direktīvām

21

Saskaņā ar Direktīvā paredzēto savstarpējo izvērtēšanu ikvienai dalībvalstij ir jānovērtē pakalpojumu sniedzējiem izvirzīto valsts prasību pamatojumi un ar rezultātiem ir jāiepazīstina pārējās dalībvalstis. Šā pasākuma mērķis bija uzlabot izpratni par izvirzīto prasību pamatā esošajiem iemesliem un mudināt dalībvalstis salīdzināt savas regulatīvās pieejas un dalīties labākajā pieredzē, atceļot prasības, kas tiek atzītas par nepamatotām.

12 "Partnerība jaunai pakalpojumu nozares izaugsmei 2012–2015" un apliecinātie dokumenti, COM(2012) 261 final, 8.6.2012.

13 Čehijas Republika, Igaunija, Horvātija, Lietuva, Ungārija, Malta, Nīderlande un Zviedrija.

14 Vācijas lieta (slēgta 26.1.2012.), Austrijas lieta (slēgta 26.4.2012.) un Grieķijas lieta (slēgta 31.5.2012.).

15 Pirmās paaudzes VKP atbilst Direktīvā izklāstītajām ierobežotajām prasībām. Otrās paaudzes vienotajiem kontaktpunktiem saskaņā ar VKP hartu "ir jāpilda ne tikai Pakalpojumu direktīvā noteiktie pienākumi, bet arī citi, kas gan darbības jomas, gan arī funkcionalitātes ziņā ir plašāki".

22

Direktīvā ir izklāstīts process un prasības attiecībā uz pakalpojumu darbībām piemērojamo dalībvalstu reglamentējošo noteikumu savstarpēju izvērtēšanu. Līdz 2009. gada 28. decembrim dalībvalstīm bija jāsniedz ziņojums Komisijai, ietverot informāciju par: i) atļauju piešķiršanas sistēmām, ii) konkrētām valsts prasībām, kuras dalībvalsts plāno saglabāt, un iii) daudzozaru darbībām. Dalībvalstīm bija jāsniedz skaidrojumi, lai parādītu, ka atlikušās atļauju piešķiršanas sistēmas vai prasības atbilst Direktīvas saturam, jāpamato, ka šīs prasības atbilst nediskriminēšanas, nepieciešamības un samērīguma nosacījumiem, kā arī jānorāda, uz kuriem pakalpojumu sniedzējiem šīs prasības joprojām attiecas.

23

Šos prasību skaidrojumus Komisija nodeva pārējām dalībvalstīm, dodot tām sešus mēnešus atbildes sniegšanai. Pēc tam, apkopojusi dalībvalstu atbildes, kurām attiecīgā gadījumā bija pievienoti priekšlikumi papildu iniciatīvām, Komisija 2010. gada 28. decembrī pabeidza ziņojumu par savstarpējās izvērtēšanas procesu. Šajā saistībā Komisijai katru gadu bija jāveic papildu pasākumi. Pirmo reizi tas tika izdarīts, nākot klajā ar Pakalpojumu paketi, kas tika publicēta 2012. gada jūnijā, un pēc tam ar tādām iniciatīvām kā juridiskās formas, kapitāla daļu vai akciju turēšanas un tarifu prasību salīdzinošā izvērtēšana, valstu noteikumu novērtēšana attiecībā uz profesiju un apdrošināšanas pieejamību un akcionāru semināri.

24

Savstarpējās izvērtēšanas panākumi vairāku dalībvalstu tiesību aktu izskatīšanā bija tādi, ka šī prakse vēlāk tika izmantota par piemēru arī citās jomās, piemēram, attiecībā uz pārskatīto Profesionālo kvalifikāciju direktīvu.

25

Savstarpējās izvērtēšanas metode ietvēra šādus posmus¹⁶: atsevišķu dalībvalstu pašnovērtējumi, apspriedes piecu dalībvalstu kopās un plenārsēdes ar visām dalībvalstīm. Komisija minēja tādus uzlabojumus kā transversālu atļauju piešķiršanas sistēmu aizstāšana ar mazāk apgrūtinātām metodēm, piemēram, deklarācijām, un nozarei specifisku shēmu, minimālo kapitāla prasību, vairāk nekā vienas uzņēmējdarbības vietas aizliegumu, obligāto tarifu un kvantitatīvo un teritoriālo ierobežojumu atcelšana¹⁷.

16 "Perspektīvā: funkcionālāks pakalpojumu vienotais tirgus — pamatojoties uz rezultātiem, kas gūti Pakalpojumu direktīvā paredzētajā savstarpējās izvērtēšanas procesā", COM(2011) 20 galīgā redakcija, 27.1.2011., 6. lpp.

17 "Commission staff working paper on the process of the mutual evaluation of the Services Directive" [Komisijas dienestu darba dokuments par Pakalpojumu direktīvā paredzēto savstarpējās izvērtēšanas procesu], SEC(2011) 102 galīgā redakcija, 27.1.2011., pievienots COM(2011) 20 galīgā redakcija, 10. lpp.

26

Tika veikti būtiski pasākumi, lai likvidētu šķēršļus. Apmeklēto dalībvalstu amatpersonas uzskatīja, ka savstarpējās izvērtēšanas process ir viens no Direktīvas īstenošanas galvenajiem aspektiem, jo dalībvalstīm bija intensīvi jāsadarbojas, lai izskatītu ļoti daudzus valsts un reģionālos tiesību aktus un novērtētu to atbilstību Direktīvai un pastāvošajai Tiesas judikatūrai.

27

Apmeklētās dalībvalstis atzina, ka praktiskā līmenī Komisija ir izdarījusi daudz, lai palīdzētu īstenot Direktīvu, organizējot kopu apspriedes savstarpējās izvērtēšanas procesā, kā arī sniedzot ieteikumus regulārās tematiskās ekspertu grupu sanāksmēs.

Līdz sekmīgai īstenošanai vēl ir daudz darāmā

28

Ziņojumos par savstarpējās izvērtēšanas procesu ir norādīts, ka šķēršļi ir likvidēti tikai daļēji. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm no visiem šķēršļiem, ar kuriem saskārās pētījumā izraudzītās profesionālās grupas un kurus saskaņā ar Direktīvu ir paredzēts likvidēt, 10 % tika likvidēti pilnībā, 60 % — daļēji un 30 % saglabājās¹⁸. Tas nozīmē, ka, lai pabeigtu īstenošanu, vēl ir daudz darāmā.

29

Lai gan savstarpējā izvērtēšana ietvēra sadarbību ar mērķi izskatīt lielu daudzumu valsts un reģionālo tiesību aktu, vairāku apmeklēto dalībvalstu amatpersonas kritizēja šā pasākuma iespējamo efektivitāti. Tās uzskatīja, ka Komisija bija darījusi par maz, lai likvidētu iespējami nepamatotos šķēršļus, kas tika konstatēti savstarpējās izvērtēšanas procesā. Turklāt sešu dalībvalstu grupa uzskatīja, ka Komisija pietiekami nepārbaudīja "samērīguma" kritērija pamatojumu. Tās iestājās par tādu konkrētu norāžu publicēšanu, kurās būtu ietverti piemēri par to, kas ir un kas nav samērīgs. Tas nodrošinātu vienotu izpratni par samērīgumu un dotu Komisijai mērauklu, kad tā izvērtē esošās un jaunās prasības.

18 J. Monteagudo, A. Rutkowski, D. Lorenzani, "The economic impact of the Services Directive: A first assessment following implementation" [Pakalpojumu direktīvas ekonomiskā ietekme: pirmais novērtējums pēc īstenošanas], *Economic Papers* Nr. 456, 2012. gada jūnijs, Eiropas Komisija, Brisele, 2012. gads, 30. lpp.

Tika rīkotas veikspējas pārbaudes par ES tiesību aktu darbību praktiskos uzņēmējdarbības scenārijos

30

Komisija 2011. un 2012. gadā uzsāka veikspējas pārbaudes, lai no vienotā tirgus dažādu lietotāju perspektīvas novērtētu, "kā tiek piemēroti dažādi ES likumdošanas segmenti un kā tie darbojas reālajā dzīvē"¹⁹. Šim nolūkam papildus Direktīvai bija jāņem vērā arī citi ES instrumenti. Komisija nolēma šīs pārbaudes veikt, pamatojoties uz gadījumu izpēti saistībā ar noteiktām darbībām noteiktās uzņēmējdarbības nozarēs.

31

Dalībvalstis tika aicinātas sniegt informāciju par to, kā attiecīgās valsts tiesību akti tiks praktiski piemēroti potenciālajiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri vēlas vai nu veidot uzņēmumu, vai arī sniegt pārrobežu pakalpojumus tās teritorijā.

32

Komisijas dienestu darba dokumentā²⁰ ir apkopoti veikspējas pārbažu rezultāti trijās nozarēs, kas tiek uzskatītas par svarīgām pārrobežu tirdzniecībai Eiropas Savienībā: būvniecība (nodrošina 6,3 % no IKP), uzņēmējdarbības pakalpojumi (11,7 %) un tūrisms (4,4 %).

Izvērtējumu rezultātā Komisija iesniedza turpmākus tiesību aktu priekšlikumus

33

Pārbaudes uzrādīja, ka starp Direktīvu un Profesionālo kvalifikāciju direktīvu pastāv ļoti cieša saikne. Pirms personai tiek atļauts sniegt pakalpojumus vai uzsākt pārrobežu uzņēmējdarbību, bieži vien ir vajadzīga kvalifikāciju atzišana. Veiktspējas pārbažu rezultāti rosināja Komisiju iesniegt grozījumus Profesionālo kvalifikāciju direktīvai un regulai par sadarbību, izmantojot *IMI*²¹.

19 COM(2011) 20 galīgā redakcija, 9. lpp.

20 "Commission staff working document on the results of the performance checks of the internal market for services (construction, business services and tourism)" [Komisijas dienestu darba dokuments par pakalpojumu iekšējā tirgus veikspējas pārbažu rezultātiem (būvniecība, uzņēmējdarbības pakalpojumi un tūrisms)], SWD(2012) 147 final, 8.6.2012.

21 Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Direktīva 2013/55/ES, ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzišanu un Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*IMI* regulu) (OV L 354, 28.12.2013., 132. lpp.).

34

Veikspējas pārbaudēs tika konstatēti šķēršļi valsts tiesību aktos, kas nosaka prasības attiecībā uz īpašām akciju kapitāla struktūrām un apdrošināšanu. Uzņēmumiem bieži vien bija jāpielāgo sava juridiskā forma vai akcionāru struktūra, lai varētu darboties citā dalībvalstī, izmantojot pakārtotu uzņēmumu, un tas varēja radīt papildu izmaksas. Vēl viens kopīgs šķērslis, kas tika konstatēts pārbaudēs, ir apdrošināšanas segums. Daudzās dalībvalstīs apdrošināšanas segumu dalībvalstī, kurā reģistrēts uzņēmums, neatzīst dalībvalsts, kurā uzņēmums plāno sniegt pakalpojumus, tāpēc pakalpojumu sniedzējam atkal rodas papildu izmaksas. Dienestu darba dokumenti par šiem abiem jautājumiem tika publicēti 2013. gada oktobrī²² un 2014. gada martā²³.

Komisija varēja labāk izmantot rezultātus, lai sistemātiski nodrošinātu Pakalpojumu direktīvas izpildi

35

Veikspējas pārbaudes atklāja, ka dalībvalstīs joprojām pastāv būtiski šķēršļi un kavēkļi — daži no tiem ir kopīgi visām trim nozarēm (transversālie šķēršļi), bet citi attiecas uz konkrētu nozari.

36

Lai gan tas nebija šā pasākuma galvenais mērķis, veikspējas pārbažu secinājumi bija tādi paši kā savstarpējai izvērtēšanai, t. i., ka ir palikuši daudzi šķēršļi. Šos rezultātus Komisija varēja izmantot, lai veicinātu Direktīvas turpmāku sistemātisku izpildi, risinot ekonomikai svarīgākos jautājumus.

Ekonomiskās ietekmes novērtējuma trūkums

37

Direktīvas ieviešanas laikā Komisija veica tikai provizorisku tās ekonomisko ieguvumu novērtējumu, un tās rīcībā nebija pietiekami detalizētu ekonomikas datu, lai aptvertu tikai tās darbības, uz kurām attiecas Direktīva.

22 "Commission Staff Working Document on the outcome of the peer review on legal form, shareholding and tariff requirements under the Services Directive" [Komisijas dienestu darba dokuments par Pakalpojumu direktīvā paredzēto juridiskās formas, kapitāla daļu vai akciju turēšanas un tarifu prasību salīdzinošās izvērtēšanas rezultātiem], SWD(2013) 402 final, 2.10.2013.

23 "Commission Staff Working Document - Access to insurance for services provided in another Member State" [Komisijas dienestu darba dokuments par citā dalībvalstī sniegto pakalpojumu apdrošināšanas pieejamību], SWD(2014) 130 final, 31.3.2014.

38

Komisija 2012. gadā lēsa, ka, labāk īstenojot Direktīvu, IKP varētu palielināt par vēl 1,6 % — papildus 0,8 %, kas tika paziņoti kā jau sasniegti²⁴. Šajā pētījumā tika izmantots ekonometriskais modelis un savstarpējās izvērtēšanas procesa laikā savāktie dati par šķēršļiem, kas pastāvēja pirms īstenošanai noteiktā 2009. gada beigu termiņa, kopā ar ekonomikas datiem par attiecīgajām nozarēm, lai prognozētu šķēršļu likvidēšanas ietekmi. Tāpēc tā nebija *ex post* novērtēšana, kurā tiktu aprēķināta Direktīvas īstenošanas ietekme.

39

Komisijai bija jāizdara pieņēmumi par Direktīvas skarto ekonomikas nozaru lielumu, jo no nacionālo kontu vai maksājumu bilances avotiem detalizēts sadalījums nebija pieejams.

40

Tikai 2014. gadā Komisija pauda apņemšanos Eiropadomei²⁵ "pastiprināt savus uzraudzības instrumentus, izmantojot izsmeļošākus kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes ziņojumus par nozaru un valstu reformām attiecībā uz pakalpojumiem". Konkrētāk, tā apņēmās vākt ar pakalpojumiem saistītus datus par 2012., 2013. un 2014. gadu, nošķirot tos, kuri attiecas uz Direktīvā ietvertajām nozarēm, no tiem, kuri attiecas uz nozarēm, kas Direktīvas darbības jomā nav ietvertas. Tā kā dati neietvers periodu pirms Direktīvas īstenošanas, nebūs iespējams novērtēt tās kopējo ietekmi.

41

Komisija 2014. gada maijā iesniedza Nacionālo kontu darba grupai dokumentu, kurā ir aprakstīta Direktīvas ekonomiskā analīze un norādīts, kādi dati Komisijai vajadzīgi, lai izpildītu tās turpmākās analītiskās saistības. Konkrētāk, Komisija uzsvēra, ka ir vajadzīgi dati, kas saimniecisko darbību, uz kuru attiecas Direktīva, nošķir no tās, uz kuru tā neattiecas. Komisija norādīja, ka "datu pieejamība pašlaik būtiski ierobežo padziļinātas analīzes apjomu un ziņošanu par progresu", un meklēja risinājumu problēmai saistībā ar novecojušiem vai trūkstošiem datiem²⁶ — dažkārt par periodu līdz pat 10 gadiem.

42

Nacionālo kontu darba grupas locekļi piekrita izpildīt Komisijas prasības, lai mēģinātu atrisināt konkrētas problēmas, kur vien būtu iespējams sniegt datus, kas varētu nebūt publiski pieejami. Tomēr netika pausta apņemšanās nodrošināt datus, kas vajadzīgi Direktīvas pienācīgai novērtēšanai.

24 J. Monteagudo, A. Rutkowski, D. Lorenzani, "The economic impact of the Services Directive: A first assessment following implementation" [Pakalpojumu direktīvas ekonomiskā ietekme: pirmais novērtējums pēc īstenošanas], *Economic Papers* Nr. 456, 2012. gada jūnijs, Eiropas Komisija, Brisele, 2012. gads.

25 "Services: tapping the potential for growth and jobs" [Pakalpojumi: izaugsmes un nodarbinātības potenciāla izmantošana], Komisijas ieguldījums Eiropadomes 2014. gada 20. un 21. marta sanāksmē.

26 Tas attiecas uz 64 nozaru NACE 2. red. sadalījumu nacionālajos kontos. Saskaņā ar nesen pabeigto EKS 2010 nosūtīšanas programmu šo sadalījumu tagad iesniegs dalībvalstis. Skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regulu (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

Īstenošana

Komisijas nodrošinātie instrumenti un atbalsts Pakalpojumu direktīvas īstenošanā bija nepilnīgi izmantoti un tādējādi tikai daļēji efektīvi

43

Lai veicinātu Direktīvas pilnīgu īstenošanu, Direktīva paredz vai Komisija kā citādi nodrošina vairākus instrumentus, informācijas pakalpojumus un sadarbības mehānismus. No tiem, kas tieši paredzēti Direktīvā, vissvarīgākie ir VKP. Lai uzlabotu pakalpojumu tirdzniecību Eiropas Savienībā, ir izveidoti arī citi instrumenti, tostarp lekšējā tirgus informācijas sistēma un Eiropas Patērētāju centru tīkls. Tomēr šo instrumentu efektivitāte attiecībā uz Direktīvu nav bijusi tik liela, cik paredzēts.

44

Saskaņā ar Direktīvu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka VKP ļauj pakalpojumu sniedzējiem visas procedūras un formalitātes, kas vajadzīgas kompetento iestāžu atļaujas saņemšanai, veikt elektroniski vienā vietā. Tiem ir arī jāsniedz informācija potenciālajiem piegādātājiem un lietotājiem. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka pakalpojumi un informācija ir pieejama "no attāluma un elektroniski"²⁷, un tās tiek mudinātas informāciju sniegt arī citās Kopienas valodās.

45

VKP izveide ir izrādījusies sarežģīts uzdevums, un dalībvalstis var samērā brīvi izvēlēties pieeju, tāpēc veidi, kā VKP tiek iekļauti dalībvalstu administratīvajās struktūrās, ir atšķirīgi.

Kavēšanās vienoto kontaktpunktu izveidē un atšķirīga kvalitāte dalībvalstīs

46

Līdz transponēšanas termiņa beigām (2009. gada 28. decembrim) daudzās dalībvalstīs pilnīgi funkcionējošu VKP vēl nebija. Lai palīdzētu dalībvalstīm, papildus vispārējai ekspertu grupai, kura ir atbildīga par Pakalpojumu direktīvas ieviešanu, Komisija izveidoja vēl divas ekspertu grupas. *EUGO* ekspertu grupa strādā ar vispārīgiem VKP jautājumiem un ir nosaukta VKP tīkla vārdā, ko izmanto arī kā kopīgu zīmolu visā Eiropā (skatīt **1. attēlu**). E-procedūru ekspertu grupa pievēršas tehniskākas dabas jautājumiem, lai pakalpojumu sniedzēji varētu veikt administratīvās procedūras tiešsaistē.

ES mēroga logotips, kas paredzēts VKP tīmekļa vietņu identifikācijai

47

VKP ir ietverti Komisijas vienotā tirgus rezultātu apkopojumā un aplūkoti vairākos pētījumos, ko veikusi Komisija un vairākas ārējās organizācijas²⁸. Šī analīze uzrādīja, ka dalībvalstu pārvaldes iestāžu izvirzīto mērķu vērienīgums valstīs ļoti atšķiras un līdz ar to arī atšķiras VKP kvalitāte. Pastāv nepilnības attiecībā uz administratīvo prasību izpildei pieejamajām valodām, lietošanas ērtumu, e-parakstu pieņemšanu un to, cik lielā mērā VKP faktiski darbojas kā e-pārvaldes portāli. Atšķiras VKP popularizēšana un “atrodamība”, jo ne visi VKP sevi identificē ar Komisijas radīto EUGO logotipu.

48

Pēc paziņojuma 2012. gada Pakalpojumu paketē²⁹ un lai VKP vairāk atbilstu uzņēmumu vajadzībām, Komisija izstrādāja Pakalpojumu direktīvā paredzēto vienoto elektronisko kontaktpunktu hartu (VKP hartu), lai tā kalpotu kā vadlīnija tām valstīm, kuras plāno savus VKP veidot tā, ka tie pārsniedz tiesību aktos noteiktās prasības. VKP hartas mērķis ir likt pamatus otrās paaudzes VKP izveidei.

28 – “Services Directive implementation survey — The Chambers’ perspective on the Points of Single Contact” [Aptauja par Pakalpojumu direktīvas īstenošanu. Palātu perspektīva attiecībā uz vienotajiem kontaktpunktiem], Eurochambres, Politikas aptauja, 7. izdevums, 2011. gada janvāris;
 – “Are the points of Single Contact truly making things easier for European companies?” [Vai vienotie kontaktpunkti patiešām atvieglo Eiropas uzņēmumu darbību?], Pakalpojumu direktīvas īstenošanas ziņojums, BusinessEurope, 2011. gada novembris;
 – “The functioning and usability of the Points of Single Contact under the Services Directive — State of Play and Way Forward” [Pakalpojumu direktīvā paredzēto vienoto kontaktpunktu darbība un izmantojamība — pašreizējais stāvoklis un turpmākā rīcība], Deloitte un Tech4i2 galīgais ziņojums Eiropas Komisijas Iekšējā tirgus un pakalpojumu ģenerāldirektorātam, DG MARKT/2010/22/E (SMART 2007/035, LOT 4), 21.1.2012.;
 – J. Monteagudo, A Rutkowski, D Lorenzani, “The economic impact of the Services Directive: A first assessment following implementation” [Pakalpojumu direktīvas ekonomiskā ietekme: pirmais novērtējums pēc īstenošanas], 2. daļa “Vienoto kontaktpunktu izveides ekonomiskās ietekmes novērtēšana: aptuvenās vērtības, pamatojoties uz Doing Business datubāzi”, Economic Papers Nr. 456, 2012. gada jūnijs.

29 COM(2012) 261 final, 12. lpp.

49

VKP hartā ir sniegti norādījumi dalībvalstīm, kuras vēlas un cenšas izveidot savus VKP, ļaujot tiem attīstīties līdzīgā virzienā. Harta var būt ietvars diskusijām par to, kā vislabāk īstenot direktīvu un apmainīties ar labāko pieredzi.

50

Komisijas izstrādātā harta ir pozitīvs solis ceļā uz to, lai pārvarētu ierobežotos juridiskos pienākumus, kas VKP pastāv attiecībā uz uzņēmumiem un privātpersonām, kuras no VKP sagaida daudz vairāk.

51

Izmantojot VKP hartu, lai pārbaudītu VKP darbību, dalībvalstij kļūst skaidrs, pēc kādiem kritērijiem ir jānovērtē to VKP. No vienas puses, izvēles kritēriju iekļaušana palīdz dalībvalstīm, kuras noteikušas vērienīgākus mērķus, saņemt neatkarīgu novērtējumu par savu pašreizējo stāvokli. No otras puses, dalībvalstis, kuru mērķi attiecībā uz VKP nav tik vērienīgi, var tikt mudinātas veidot VKP saskaņā ar hartu.

52

Pēc Komisijas pasūtījuma veiktā pētījumā³⁰, kas publicēts 2015. gadā, ir konstatēts, ka VKP veikspēja ir "viduvēja ar iespēju to ievērojami uzlabot", un sniegts sīki izstrādāts konkrētu ieteikumu saraksts.

Vienotie kontaktpunkti ir grūti atrodami, uzņēmumu informētības līmenis ir zems

53

Lai VKP veicinātu pārrobežu tirdzniecības apjoma pieaugumu un pakalpojumu sniegšanu, uzņēmumiem ir jāzina, kādu informāciju un pakalpojumus tie piedāvā. Laba tiešsaistes piekļuve ļautu uzņēmumus, kuri meklē informāciju vai atbalstu, novirzīt tieši uz VKP.

30 "The Performance of the Points of Single Contact — An Assessment against the PSC Charter" [Vienoto kontaktpunktu veikspējas novērtējums saskaņā ar VKP hartu], pētījums, kas sagatavots Eiropas Komisijas Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorātam, 2015. gads.

54

Tomēr daudzas organizācijas, ar kurām apspriedās Palāta, norādīja, ka uzņēmumu informētības līmenis par VKP joprojām ir zems. Gan dalībvalstu iestādes, gan arī uzņēmumu grupas paziņoja, ka Komisijai būtu jādarā vairāk, lai popularizētu VKP.

55

Komisija norādīja, ka ierobežoto VKP popularizēšanas pasākumu iemesls ir resursu trūkums³¹. Saskaņā ar Komisijas teikto vislielākā ietekme būtu mērķtiecīgiem popularizēšanas pasākumiem tiešsaistē, bet, uzņēmumu organizācijām aktīvāk iesaistoties VKP popularizēšanā starp saviem dalībniekiem, informētības līmenis paaugstinātos.

Nepietiekama administratīvā sadarbība ar Pakalpojumu direktīvu saistītos jautājumos

56

Brīvība veikt pārrobežu piegādes nozīmē to, ka, veicot vajadzīgās pārbaudes par piegādātājiem no citām dalībvalstīm, iestādes saskaras ar papildu grūtībām. Šim nolūkam Direktīvā ir paredzēta administratīvā sadarbība, kas tiek veikta elektroniski, izmantojot *IMI* (skatīt **1. izcēlumu**). Tas notiek savstarpējas palīdzības veidā, kad viena dalībvalsts var lūgt citai sniegt informāciju par, piemēram, atļaujām un atbilstību tirdzniecības standartiem vai veikt pārbaudes, inspekcijas un izmeklēšanu.

31 Piemēram, Komisijas dienestu darba dokuments "Detailed information on the implementation of Directive 2006/123/EC on services in the internal market" [Sīka informācija par Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū īstenošanu], SWD(2012) 148 final, 8.6.2012., 20. lpp.

Iekšējā tirgus informācijas sistēma

Direktīva paredz, ka Komisijai ir jāizveido elektroniska sistēma informācijas par administratīvo sadarbību apmaiņai starp dalībvalstīm, ņemot vērā pašreizējās informācijas sistēmas. Komisijas Lēmumā 2009/739/EK³² ir norādīts, ka šim nolūkam izmantojama iekšējā tirgus informācijas sistēma (*IMI*). Tā tika uzsākta jau 2008. gada februārī, lai atbalstītu Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu³³. Kopš 2009. gada decembra *IMI* ir kļuvusi par informācijas apmaiņas instrumentu pakalpojumu jomā. To jomu skaits, kurās tiek izmantota *IMI*, kopš tā laika ir palielinājies līdz astoņām: profesionālās kvalifikācijas, pakalpojumi, norīkotie darba ņēmēji, euro skaidras naudas pārrobežu autotransporta pārvadājumi, *SOLVIT*, pacientu tiesību piemērošana pārrobežu veselības aprūpē, e-komercija (pilotprojekts) un vilcienu vadītāju apliecības (pilotprojekts).

32 OV L 263, 7.10.2009., 32. lpp.

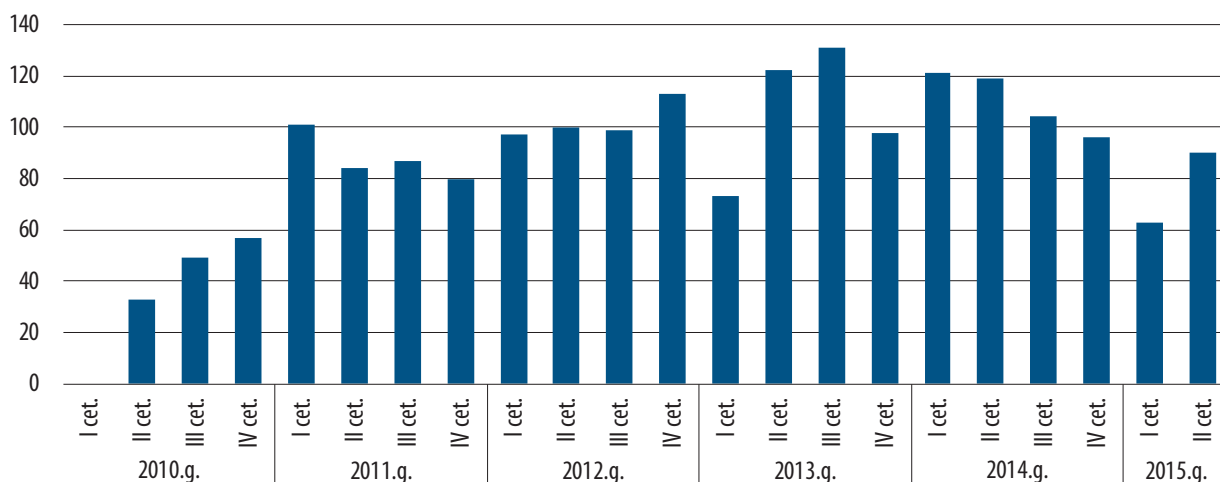
33 Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

57

Ar Direktīvu saistīto pieprasījumu skaits (skatīt **2. attēlu**) ir atkarīgs no tādiem faktoriem kā pārrobežu pakalpojumu sniedzēju skaits, attiecīgie tiesību akti uzņēmējvalstī, kompetento iestāžu informētība par *IMI* un pieslēgums tai, kā arī vajadzība sazināties ar kompetentajām iestādēm citās dalībvalstīs. Tāpēc šajā sistēmā veikto pieprasījumu skaitu interpretēt ir grūti, bet Komisija atzīst, ka saistībā ar Pakalpojumu direktīvu sistēma tiek izmantota maz — salīdzinājumā ar Profesionālo kvalifikāciju direktīvu. Lai *IMI* vairāk izmantotu saistībā ar Direktīvas jautājumiem, Komisija organizēja konferences un mācību kursus.

2. attēls

Ar Pakalpojumu direktīvu saistīto *IMI* pieprasījumu kopējais skaits pa ceturkšņiem

Avoti: http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/internal_market_information_system/index_en.htm
http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/statistics/index_lv.htm

58

IMI izmanto arī kā saziņas līdzekli Direktīvā paredzētajam brīdinājuma mehānismam, ja iestādes citās valstīs ir jābrīdina par konkrētu pakalpojumu sniedzēju saistībā ar veselības, drošības vai vides apsvērumiem. Tomēr apmeklēto dalībvalstu iestādes brīdinājuma mehānismu izmanto reti, norādot, ka attiecīgā *IMI* funkcija ir lieka. Kopumā ir nosūtīti tikai trīs brīdinājumi, no kuriem viens bija kļūdainis un tika atsaukts.

59

Pakalpojumu direktīva ar *IMI* sistēmas starpniecību nodrošina jaunu valsts prasību paziņošanu saistībā ar pakalpojumu sniegšanu pārrobežu līmenī un brīvību veikt uzņēmējdarbību. 2013. gada septembrī *IMI* tika ieviests paziņojumu modulis, aizstājot paziņojumus pa e-pastu. Sistēmā sūtītos paziņojumus saņem Komisija un valstu *IMI* koordinatori dalībvalstīs, lai pārējās dalībvalstīs veiktu to salīdzinošo izvērtēšanu.

60

Apmeklēto dalībvalstu pārvaldes iestādēm šis paziņošanas process nešķita node-rīgs. Cita starpā tās kritizēja ar to saistīto slogu dalībvalstu iestādēm un skaidrības trūkumu saņemtajos paziņojumos.

61

Kopš šim nolūkam sāka izmantot *IMI*, tajā ir kopumā nosūtīti 310 paziņojumi³⁴. Lai gan paziņojumu izdošana ir juridisks pienākums, septiņas no 31 ES un EEZ dalīb-valsts, kas pieslēgtas *IMI*, nevienu paziņojumu nekad nav nosūtījušas. Atlikušajām 24 dalībvalstīm paziņojumu skaits 20 mēnešu periodā svārstījās no 1 līdz 73.

62

Informēšana par jaunām prasībām ir pienākums, kas Pakalpojumu direktīvai ir kopīgs ar Direktīvu 98/34/EK³⁵, saskaņā ar kuru dalībvalstīm izstrādes posmā ir jā-informē Komisija par tehniskajiem noteikumiem attiecībā uz precēm un informā-cijas sabiedrības pakalpojumiem. Tomēr Direktīva neietver trīs mēnešu bezdarbī-bas periodu³⁶, kas piemērojams Direktīvā 98/34/EK paredzētajiem paziņojumiem pirms to pieņemšanas vai sabiedriskās apspriešanas. Saskaņā ar Komisijas dienes-tu sniegto informāciju tiek apsvērta Direktīvā paredzēto paziņojumu publicēša-na atklātā tīmekļa vietnē. Vairākas kontaktpersonas dalībvalstīs norādīja, ka tās atbalstītu līdzīgu atlikšanas procedūru.

63

Kopumā *IMI* izmantošanas līmenis saistībā ar Direktīvu ir vidējs līdz zems — infor-mācijas pieprasījumi tiek veikti, tāpat arī paziņojumi, bet brīdinājumi un atseviš-ķas atkāpes³⁷ ir reti gadījumi.

34 Komisijas sniegtā informācija par periodu līdz 2015. gada 1. jūnijam.

35 Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīva 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.).

36 Valsts tiesību aktu pieņemšana ir atlikta līdz bezdarbības perioda beigām.

37 Direktīvas 18. pants: "Atkāpjoties no 16. panta, un tikai ārkārtas apstākļos dalībvalsts attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, var veikt pasākumus, kas saistīti ar pakalpojumu drošumu."

64

Ņemot vērā, ka Direktīva uzliek par pienākumu dalībvalstīm ziņot par visām jaunajām prasībām, *IMI* izmantošana šim nolūkam ir loģiska. *IMI* kā saziņas platforma nodrošina vajadzīgo funkcionalitāti. Paplašinot *IMI*, tajā ietverot bezdarbības periodu un publiski pieejamu tīmekļa vietni, kurā norādītas paziņotās prasības, ieinteresētās personas varētu labāk piekļūt paziņojumiem un pārbaudīt jaunās prasības.

Patērētāji joprojām saskaras ar problēmām saistībā ar piekļuvi pakalpojumu vienotajam tirgum**65**

Saskaņā ar Direktīvas 20. pantu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka pakalpojumu saņēmējiem (tostarp patērētājiem) nepiemēro diskriminējošas prasības, kuru pamatā ir viņu valstspiederība vai dzīvesvieta, un ka tikpat neierobežota ir arī piekļuve pakalpojumiem. Tipisks šādu ierobežojumu piemērs attiecas uz starptautisku tiešsaistes mazumtirgotāju, kurš neļauj klientam tieši iepirkties vienā tīmekļa vietnē, viņu automātiski novirzot uz interneta veikalu savā valstī, kur cenas un nosacījumi var atšķirties. Citā neatbilstības gadījumā tirgotājs var bez pamatojuma atteikties piegādāt precis klientam citā valstī. Direktīva pieļauj "atšķirības piekļuves nosacījumus, ja šādas atšķirības tieši attaisno objektīvi kritēriji".

66

Komisija un dalībvalstis ir izveidojušas Eiropas Patērētāju centru tīklu (*ECC-Net*), kas sniedz informāciju un palīdzību pakalpojumu saņēmējiem, kuriem ir problēmas ar tirgotājiem citās valstīs. Centri šajā tīklā, ko veidojušas ES dalībvalstis, Norvēģija un Islande, tiek kopīgi finansēti no ES budžeta un valstu līdzekļiem. Ikvienā dalībvalstī atrodas centrs, kura uzdevums ir atbildēt uz patērētāju jautājumiem, sniedzot ieteikumus par tiesiskās aizsardzības procedūrām un vajadzības gadījumā izmantojot sakarus ar *ECC-Net* centriem citās valstīs.

67

Tīkls publicēja ziņojumu, kurā analizētas patērētāju sūdzības, kas iesniegtas laikā no 2010. gada janvāra līdz 2012. gada decembrim. Šajā periodā tīkls saņēma 222 sūdzības saistībā ar 20. pantu. Apmeklējot *ECC* un citas struktūras septiņās dalībvalstīs, Palāta secināja, ka šis skaits neatspoguļo problēmas nopietnību, jo *ECC* un dalībvalstis uzskata, ka patērētāji ir slikti informēti par savām tiesībām, jo īpaši tām, kas izriet no Direktīvas. Turklāt, pat ja patērētāji saprot, ka var būt noticis pārkāpums, viņi bieži uzskata, ka nav vērts pielikt pūles, lai iesniegtu sūdzību, vai nu ņemot vērā attiecīgā pakalpojuma vērtību, vai arī tāpēc, ka ir vajadzīgs ātrs risinājums.

68

Ir publicēti divi ziņojumi par diskriminējošu prasību piemērošanu — “Pētījums par uzņēmējdarbības praksi, kas piemēro dažādus piekļuves nosacījumus, pamatojoties uz pakalpojumu saņēmēju valstspiederību vai dzīvesvietu”³⁸ un ziņojums “Anonīmā pārrobežu iepirkšanās tiešsaistē — e-Savienības stāvoklis”, ko sagatavoja Eiropas Patērētāju centru tīkls (ECC-Net)³⁹.

69

Pirmajā ziņojumā ir mēģināts noteikt, vai pastāv atšķirības attieksmē pret klientiem, pamatojoties uz viņu valstspiederību vai dzīvesvietu. Pētījums aptvēra četras nozares: automobiļu nomu, digitālās lejupielādes, elektronisko preču pārdošanu tiešsaistē un tūrismu. Tajā ir secināts, ka visās četrās nozarēs pastāv *prima facie* pierādījumi par sistemātisku diferencēšanu, pamatojoties uz klienta dzīvesvietu, bet ne uz valstspiederību. Diferencēšana tika konstatēta īpaši attiecībā uz tiešsaistē sniegtajiem pakalpojumiem, kad, pamatojoties uz adresi, tiek veikta automātiska pārvirzīšana vai atkarībā no valsts pastāv paralēlas tīmekļa vietnes.

70

Pētījumā izskan pieņēmums, ka šādu atšķirību pamatā var būt gan tiesiski un regulatīvi, gan arī ar uzņēmējdarbību saistīti faktori. Kā diferencēšanas tiesiskos un regulatīvos faktoros varētu minēt finansiālās izmaksas, atbilstības izmaksas un atšķirības dalībvalstu tiesību aktos, savukārt ar uzņēmējdarbību saistītie faktori varētu būt transporta un piegādes izmaksas, tirdzniecības izmaksas un korporatīvā struktūra, ieskaitot franšīzes.

71

Otrā ziņojuma mērķis bija noteikt šķēršļus, kas skar pārrobežu iepirkšanos tiešsaistē. Ar 17 ES ECC tīkla dalībnieku palīdzību tika veikti 305 pārrobežu pirkumi tiešsaistē, aptverot desmit būtiskas preču kategorijas⁴⁰. Kopumā ECC ziņoja, ka 173 gadījumos (56 %) radās kādas problēmas⁴¹ saistībā ar līguma noteikumiem un patērētāju tiesībām, tādējādi parādot, ka, pārrobežu līmenī saņemot pakalpojumus, patērētāji joprojām saskaras ar šķēršļiem.

38 Publicēts 2009. gada 7. decembrī.

39 Publicēts 2011. gada septembrī.

40 Piemēram, apģērbs, sporta preces, mājsaimniecības preces, grāmatas, mūzikas DVD, video vai datorspēles, programmatūra, elektroniskās iekārtas un personīgās higiēnas preces.

41 Piemēram, grūtības atrast pietiekami daudz tīmekļa tirgotāju, kuri vēlas nodarboties ar pārrobežu tirdzniecību, precīzas piegādes maksa, bezmaksas piegādes piedāvājumu atsaukšana un kredītkartes izmantošanas maksas atšķirības, ko vēlāk attiecināja uz “PVN likmes, muitošā un valūtas apsvērumiem”. Daudzi tirgotāji nesniedza pietiekamu informāciju par klientu tiesībām atdot atpakaļ preces.

Pakalpojumu sniedzēju attieksme joprojām ir netaisnīgi diskriminējoša

72

Lai gan Direktīvas 20. panta 2. punktā paredzēts, ka jebkāda diskriminācija ir pieļaujama tikai tad, ja to "tieši attaisno objektīvi kritēriji", 95. apsvērums rada iespēju šo noteikumu apiet, atsaucoties uz "objektīviem iemesliem, kas dažādās valstīs var atšķirties, piemēram, papildu izmaksas attāluma dēļ vai pakalpojuma sniegšanas tehnisko īpatnību dēļ vai atšķirīgi tirgus apstākļi, piemēram, lielāks vai mazāks pieprasījums atkarībā no sezonas, dažādi atvaļinājuma periodi dalībvalstīs, dažādas konkurentu cenas, vai papildu riski, kas saistīti ar noteikumiem, kuri atšķiras no uzņēmējdarbības veikšanas dalībvalsts noteikumiem".

73

Tas ir novedis pie neattaisnojamas diskriminācijas, kā aprakstīts **2. izcēlumā** minētajos piemēros.

2. izcēlums

Diskriminējoša prakse pret patērētājiem

"Tiešsaistē rezervējot atpūtas paketi tematiskā parkā Francijā, kāda Bulgārijā dzīvojoša patērētāja kļūdas dēļ kā savu dzīvesvietas valsti norādīja Apvienoto Karalisti. Drīz vien viņa kļūdu pamanīja un valsti nomainīja uz Bulgāriju. Izrādījās, ka cenas atšķirība ir gandrīz 40 %, un viņai bija jāmaksā par 500 EUR vairāk nekā Apvienotās Karalistes iedzīvotājiem."

"Pavadot brīvdienas Austrijas slēpošanas kūrortā, kāds Vācijā dzīvojošs patērētājs atklāja, ka pacēlāju biļešu cena tūristiem ir daudz augstāka nekā Austrijas iedzīvotājiem."

Avots: Uzlabota patērētāju aizsardzība — Pakalpojumu direktīva 2006/123/EK. Ar 20. panta 2. punktu un 21. pantu saistīto un *ECC-Net* no 2010. līdz 2012. gadam iesniegto patērētāju sūdzību analīze, 20.–21. lpp.

74

ECC-Net ziņojumā ir minēti vairāki līdzīgi piemēri šādai diskriminējošai attieksmei, kuras pamatā biežāk ir dzīvesvieta nekā valstspiederība un kuru bieži netieši piemēro, pamatojoties uz kredītkartes izdošanas valsti vai piegādes vietu.

75

Direktīvas 20. panta 2. punkts ir arī radījis neērtības un neskaidrības uzņēmumiem, kuri nesaprot, kādi pienākumi tiem var tikt uzlikti, veicot tālpārdošanu klientiem citās valstīs. Saskaņā ar dalībvalstu mazumtirdzniecības pārstāvju teikto līdz šim sniegtie norādījumi⁴² nav devuši pārliecību vai skaidrību par to, kad uzņēmumiem ir jāveic piegādes pāri robežām.

Problēmu risināšana

76

Komisija pieņēma tematisku pieeju, lai risinātu svarīgākās problēmas attiecībā uz pakalpojumu sniedzējiem. Tajā tiek izmantots tīkls sadarbībai patērētāju tiesību aizsardzības jomā (SPTAJ), lai veiktu "vērienīgas pārbaudes", kas ietver ES mēroga tīmekļa vietņu pārbaudes konkrētās tiešsaistes jomās. Tiek veiktas vienlaicīgas un saskaņotas pārbaudes, lai konstatētu patērētāju tiesību aktu pārkāpumus un pēc tam nodrošinātu tiesību aktu izpildi. Pēc šādas izmeklēšanas attiecīgajām valsts iestādēm ir jāveic atbilstīgi izpildes pasākumi, informējot uzņēmumus par iespējamajiem pārkāpumiem un aicinot tos veikt korektīvus pasākumus, vai arī pret tiem tiks uzsākta tiesvedība. Vērienīgas pārbaudes ir veiktas šādās jomās: aviokompānijas, mobilais saturs, elektroniskās preces, biļešu pārdošana tiešsaistē, patēriņa kredīts, digitālais saturs un ceļojumu rezervēšana tiešsaistē.

77

Saskaņā ar ārējo novērtējumu⁴³, kas tika veikts 2012. gadā, pārbažu rezultātā iegūtais izpildes rādītājs visās nozarēs bija augsts, lai gan vērienīgo pārbažu ietekmi varētu palielināt, veicot vairāk publicitātes un turpmāku pasākumu, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību. Diemžēl Direktīvas prasības nav tieši integrētas šajās pārbaudēs veiktajos novērtējumos, jo saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju SPTAJ tiesību akti tika pieņemti pirms Direktīvas stāšanās spēkā. Ārējā novērtējumā ir sniegti ieteikumi vērienīgo pārbažu darbības jomas paplašināšanai, taču noraidīta Direktīvas iekļaušana tajā, vienlaikus atzīstot, ka "[Direktīva] garantē noteiktas tiesības pakalpojumu saņēmējiem, tādās kā nediskriminēšana un tiesības uz informāciju, kā arī profesionālās atbildības apdrošināšanu un komerciālu paziņojumu sniegšanu. Šajā ziņā svarīgi ir pārrobežu saistības un atbilstības kritēriji". Tomēr novērtējumā ir pausts uzskats, ka "Pakalpojumu direktīvā liela uzmanība ir pievērsta dalībvalstu pienākumiem, nevis atsevišķu pakalpojumu sniedzēju darbībām, un, otrkārt, Direktīva ietver arī uzņēmumu savstarpējo attiecību aspektu (t. i., jēdziens "pakalpojumu saņēmējs" attiecas ne tikai uz patērētājiem), kas neatbilst SPTAJ mērķim uzmanības centrā izvirzīt patērētāju intereses". Šis viedoklis ir pretrunā pierādījumiem, kas sniegti ECC-Net ziņojumā, kurā uzsverta Direktīvas prasību neievērošanas būtiskā ietekme uz patērētājiem.

42 "Commission Staff Working Document — With a view to establishing guidance on the application of Article 20(2) of Directive 2006/123/EC on services in the internal market ('the Services Directive')" [Komisijas dienestu darba dokuments, kura mērķis ir izstrādāt norādījumus attiecībā uz to, kā piemērot Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū ("Pakalpojumu direktīvas") 20. panta 2. punktu], SWD(2012) 146 final, 8.6.2012.

43 (External) evaluation of the Consumer Protection Cooperation Regulation [Regulas par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā (ārējais) novērtējums], Patērētāju aizsardzības politikas vērtēšanas konsorcijs (CPEC) galīgais ziņojums, 2012. gada 17. decembris.

Izpilde

Komisija izmanto vairākus izpildes instrumentus

78

Direktīvas prasību izpilde ir svarīga gan no juridiskā, gan ekonomiskā viedokļa. ES tiesību pārkāpšanas gadījumā gan pakalpojumu sniedzējiem, gan arī to saņēmējiem ir vajadzīgi ātri un efektīvi risinājumi.

79

Komisija var uzsākt pārkāpuma procedūru pret dalībvalsti, kas nav izpildījusi kādu Līgumā paredzēto pienākumu. Komisija ir arī izveidojusi vispārēju pirmspārkāpuma mehānismu *EU Pilot* un alternatīvu konfliktu risināšanas mehānismu *SOLVIT*, kurš ir īpaši paredzēts iekšējā tirgus jautājumiem. Turklāt Komisija var risināt augsta līmeņa jautājumus politiskā līmenī, sagatavojot konkrētai valstij adresētus ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā.

Pakalpojumu direktīvas mērķiem reti tiek izmantots SOLVIT

80

SOLVIT ir bezmaksas, galvenokārt tiešsaistes pakalpojums starp dalībvalstīm, ko nodrošina valsts pārvaldes iestādes. To izveidoja 2001. gadā⁴⁴ un atjaunināja 2013. gadā⁴⁵. *SOLVIT* sniedz risinājumus dažādās praktiskās situācijās, piemēram, saistībā ar profesionālo kvalifikāciju atzīšanu, vīzas saņemšanas un uzturēšanās tiesībām, tirdzniecību un pakalpojumiem (uzņēmumiem), transportlīdzekļiem un vadītāju apliecībām, ģimenes pabalstiem, pensijas tiesībām, darbu ārzemēs, bezdarbnieka pabalstiem, veselības apdrošināšanu, izglītības pieejamību, kapitāla vai maksājumu pārrobežu apriti un PVN atmaksāšanu. 2013. gadā Komisija izdeva brošūru ar piemēriem par konkrētu problēmu praktiskiem risinājumiem, kas rasti, izmantojot *SOLVIT* centrus.

81

Kopumā lielākā daļa lietu tiek sekmīgi atrisinātas, un vidējais laiks ir deviņas nedēļas⁴⁶ (mērķis ir 10 nedēļas⁴⁷). Parasti sistēma saņem aptuveni 1400 lietu gadā, bet 2014. gadā to skaits palielinājās līdz 2368.

- 44 Komisijas 2001. gada 7. decembra lēmums par *SOLVIT* (iekšējā tirgus problēmu risināšanas tīkls) izmantošanas principiem (OV L 331, 15.12.2001., 79. lpp.).
- 45 Komisijas 2013. gada 17. septembra lēmums par principiem, kas reglamentē *SOLVIT*, Brisele (C(2013) 5869 final).
- 46 Komisijas 2013. gada 17. septembra lēmums par principiem, kas reglamentē *SOLVIT*, 2. lpp.
- 47 http://ec.europa.eu/solvit/index_en.htm

SOLVIT risinājumi**SOLVIT ļauj tūristiem nomāt Vācijas jahtas Itālijā**

Kāds Vācijas uzņēmums uz čartera līguma pamata iznomāja četras Vācijas karoga jahtas tūristiem Itālijā. Uzņēmuma īpašniekam tika piemērots naudas sods par to, ka viņš savā komercdarbībā izmantotās jahtas nebija reģistrējis vietējās ostas iestādēs, kā to prasīja nesen pieņemtie Itālijas noteikumi. Piecus mēnešus vēlāk pēc vairākkārtīgiem pūliņiem reģistrēt jahtas uzņēmuma īpašniekam tika paziņots, ka reģistrācija būtu iespējama tikai tādā gadījumā, ja uzņēmums būtu izveidots Itālijā. Situācijā iesaistījās SOLVIT, paskaidrojot, ka šis nosacījums neatbilst ES tiesību aktiem un ka iestādēm ir jāpieņem reģistrācija Vācijas Tirdzniecības kamerā. Visas četras jahtas tika reģistrētas, un tika izsniegtas čartera pārvadājumu licences.

Problēma atrisināta 9 nedēļu laikā.

SOLVIT nodrošina taisnīgu attieksmi pret plostu pludināšanas uzņēmumiem Slovēnijā

Plostu pludināšanas uzņēmumi no Ungārijas un Slovērijas sūdzējās, ka lētāka, gadu ilga piekļuve konkrētai upei Slovēnijā ir rezervēta Slovēnijas uzņēmumiem. Ārvalstu uzņēmumiem ne tikai bija jāmaksā vairāk, bet arī jāsaskaras ar neērtībām, katru dienu pārkot biļetes. SOLVIT panāca, ka diskriminējošie noteikumi tika mainīti, un tagad ārvalstu uzņēmumi var veikt savu saimniecisko darbību Slovēnijas upēs ar tādiem pašiem noteikumiem kā vietējie uzņēmumi. Tā kā šīs situācijas risināšana ietvēra noteikumu maiņu, tam bija vajadzīgs ilgāks laiks nekā parasti SOLVIT lietās.

Problēma atrisināta 10 mēnešu laikā.

Avots: Eiropas Komisija, SOLVIT — veiksmes stāsti, 2013. gads.

82

Tomēr attiecībā uz Direktīvu SOLVIT loma ir nebūtiska. 2014. gadā ar to saistītas bija tika 17 no 2368 lietām (2013. gadā — 6, 2011. un 2012. gadā — katrā pa 16).

83

SOLVIT ir ierobežoti personāla resursi un tehniskās iespējas, lai risinātu sarežģītas, ar uzņēmējdarbību saistītas lietas⁴⁸. Tādās lielās valstīs kā Vācija, Francija un Apvienotā Karaliste SOLVIT centros trūkst darbinieku⁴⁹, jo īpaši juridiski kvalificētu darbinieku⁵⁰. Tomēr Komisija SOLVIT centru darbiniekiem organizē regulārus mācību kursus par juridiskiem jautājumiem.

48 Nordic Innovation ziņojums "Delivering a stronger Single Market" [Spēcīgāka vienotā tirgus izveide], 2012. gada jūnijs, 50. lpp.

49 Turpat.

50 Dr. M. Kaeding, F. Voskamp, "Better Implementation of EU Legislation is not just a question of taking Member States to Court" [ES tiesību aktu labāka īstenošana nav saistīta tikai ar dalībvalstu iesūdzēšanu tiesā], darba dokuments (2011/w/01 EIPA), 10. lpp.

84

Lielāko daļu lietu ir iesniegušas privātpersonas, bet uzņēmumi — tikai ap 20, jo parasti tiem ir citi līdzekļi, lai risinātu problēmas, kas rodas, veicot uzņēmējdarbību ārzemēs. Pētījumā, ko Komisija veica 2011. gadā, tika apgalvots, ka, lai rastu risinājumu, uzņēmumi dod priekšroku oficiālām instancēm.

85

SOLVIT nodrošinātie risinājumi nav leģislatīvi, un informācija par lietām un to atrisināšanu nav publiski pieejama, tāpēc tas nepalīdz citām potenciāli ieinteresētām pusēm. Turklāt identiskām problēmām var tikt rasti atšķirīgi risinājumi, piemēram, dažādās dalībvalstīs un reģionālajās iestādēs.

***EU Pilot* — pirmspārēpuma sistēma, ko atzinīgi novērtējušas dalībvalstis**

86

EU Pilot ir konfidenciāls mehānisms informācijas apmaiņai starp Komisiju un dalībvalstīm. To izveidoja Komisija 2008. gadā ar 15 brīvprātīgām dalībvalstīm⁵¹, un līdz 2013. gada jūlijam tajā tika ietvertas visas 28 dalībvalstis. *EU Pilot* izmanto, mēģinot izskaidrot vai atrisināt problēmas, lai, ja iespējams, izvairītos no LESD 258. pantā paredzētajām oficiālajām pārkāpuma procedūrām.

87

Komisija 2013. gadā uzsāka 1502 *EU Pilot* lietas un 2014. gadā — 1208 lietas. Līdz 2015. gada sākumam saistībā ar Direktīvu bija uzsāktas 84 lietas.

Lai atrisinātu ar Pakalpojumu direktīvu saistītu *EU Pilot* lietu, vidēji ir vajadzīgi vairāk nekā 16 mēneši

88

Komisija iesniedz individuālas lietas attiecīgajām dalībvalstīm, izmantojot *EU Pilot* lietotni. Dalībvalstu iestādēm ir desmit nedēļas, lai sniegtu atbildi un piedāvātu risinājumu.

51 Čehijas Republiku, Dāniju, Vāciju, Īriju, Spāniju, Itāliju, Lietuvu, Ungāriju, Nīderlandi, Austriju, Portugāli, Slovēniju, Somiju, Zviedriju un Apvienoto Karalisti.

89

Komisija publicē vidējo laiku, kādā dalībvalstis sniedz atbildes uz visām *EU Pilot* vēstulēm, ņemot vērā 70 dienu termiņu. Saskaņā ar vienotā tirgus rezultātu apkopojumu (07/14)⁵² lielākajai daļai valstu attiecībā uz termiņa ievērošanu tika piešķirts vērtējums "zaļš". Čehijas Republika, Īrija, Spānija, Itālija, Latvija, Polija, Portugāle, Rumānija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste saņēma vērtējumu "dzeltens", kas nozīmē, ka termiņš ir nedaudz nokavēts (vidējais atbilžu sniegšanas laiks ir 71 līdz 77 dienas). Taču Francijai vidējais atbilžu sniegšanas laiks ir 93 dienas. Komisijas laiks rezultātu apkopojumā nav norādīts, bet saskaņā ar otro novērtējuma ziņojumu par *EU Pilot*⁵³, kurā Komisija arī sev noteica 70 dienu termiņu atbilžu novērtēšanai un lēmuma pieņemšanai par turpmāko rīcību, vidējais laiks bija 102 dienas.

90

Lielākajā daļā *EU Pilot* lietu, kas attiecās uz Direktīvu, bija vajadzīga vairākkārtēja sarakste, kas pagarināja lietas risināšanai vajadzīgo laiku. Vidējais Direktīvas lietu risināšanas ilgums ir 16,6 mēneši.

Dažās lietās Komisija pārāk ilgi kavējās ar rīcību

91

Palāta pārbaudīja sešas *EU Pilot* lietas, kas attiecās uz Direktīvu. Visos gadījumos process ilga piecus līdz astoņus mēnešus, kamēr lieta tika atrisināta, izmantojot *EU Pilot*. Tomēr sarežģītākās lietas, kas vēlāk nonāca līdz pārkāpuma procedūras posmam, ilga 9 līdz 13 mēnešus.

92

Dalībvalstis savas atbildes sniedza laikus. Tomēr **4. izcēlumā** ir sniegti piemēri par *EU Pilot* procedūras aizkavēšanās gadījumiem.

52 http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/eu_pilot/index_en.htm#maincontentSec

53 "Second Evaluation Report on EU Pilot" [Otrais novērtējuma ziņojums par *EU Pilot*], SEC(2011) 1629/2, 21.12.2011.

Piemēri par *EU Pilot* procedūras aizkavēšanās gadījumiem

Kādas valsts lietā Komisijai pēc problēmas konstatēšanas bija vajadzīgi 16 mēneši, lai nosūtītu administratīvo vēstuli dalībvalstij un vēl seši mēneši, lai uzsāktu *EU Pilot* lietu.

Citas dalībvalsts lietā Komisijai bija vajadzīgi gandrīz 20 mēneši no sūdzības saņemšanas, lai uzsāktu *EU Pilot* procedūru.

Viena *EU Pilot* lieta tika uzsākta 2012. gadā un joprojām nav pabeigta, jo vēl ir jāpārbauda, vai ieviestās izmaiņas tiesību aktos ir pareizi īstenotas.

93

Informācija par *EU Pilot* lietām netiek publiskota ne to risināšanas laikā, ne arī pēc to pabeigšanas. Tāpēc, pat ja šādas procedūras sniedz risinājumu kādā konkrētā valstī, tās nedod nekādu labumu citām ieinteresētajām pusēm, ne arī palīdz izveidot iedibinātu ES tiesu praksi šajā jomā.

Komisija ļoti reti izmanto pārkāpuma procedūras

94

Ja pēc iepriekšējām konsultācijām *EU Pilot* lietā Komisija uzskata, ka ES noteikumi netiek pienācīgi piemēroti, tā pret attiecīgo dalībvalsti var uzsākt pārkāpuma procedūru. Komisijai ir tiesības censties panākt pārkāpuma izbeigšanu, tostarp vajadzības gadījumā nododot lietu Eiropas Savienības Tiesai. To var darīt, vai nu pamatojoties uz Komisijas saņemto sūdzību⁵⁴, vai pēc pašas Komisijas iniciatīvas.

95

Lieta var tikt atrisināta, ja dalībvalsts sniedz vajadzīgo papildu informāciju, kas pārliecina Komisiju, ka patiesībā pārkāpums nav pieļauts, vai ja tā piekrīt Komisijas viedoklim un pārkāpumu izbeidz.

96

Komisija 2012. gada Pakalpojumu paketē paziņoja par “absolūtas neiecietības” politiku. Tomēr tā uzskatīja, ka šī politika ir piemērojama tikai dažām prasībām (skatīt **5. izcēlumu**).

54 Visas sūdzības par visiem jautājumiem, tostarp tās, par kurām tiek uzsāktas *EU Pilot* un/vai pārkāpuma procedūras, tiek reģistrētas *CHAP* (sūdzību un jautājumu reģistrācijas sistēmā). *CHAP* ietver lauka iezīmēšanu, ja sūdzība attiecas uz LESD 56. pantu (pakalpojumu sniegšanas brīvība) vai 49. pantu (brīvība veikt uzņēmējdarbību).

“Absolūta neiecietība” pret neatbilstību

Komisija nolēma “absolūtas neiecietības” politiku attiecībā uz neatbilstību piemērot tikai turpmāk minētajiem pienākumiem, kas izklāstīti Pakalpojumu direktīvā.

Direktīva aizliedz vairākas diskriminējošas un pārlieku apgrūtinājošas prasības, kas ir uzskaitītas 14. pantā.

Direktīva ievieš īpašus pienākumus, lai vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūras:

- 1) 13. panta 4. punktā ir paredzēta klusējot izteikta piekrišana, t. i., pārvaldes iestādes klusēšana nozīmē piekrišanu, un
- 2) 10. panta 4. punktā ir paredzēta atļauju spēkā esamība visā valstī.

Saskaņā ar Direktīvas 24. pantu tiek atcelti visi reglamentēto profesiju sniegtu komerciālo paziņojumu aizliegumi.

Uzņēmējdarbības veikšanas prasību dēļ pārrobežu pakalpojumu sniegšana kļūst neiespējama. Tās ir vienas no stingrākajām prasībām, kas minētas Pakalpojumu direktīvas 16. panta (Pakalpojumu sniegšanas brīvība) 2. punktā, un dalībvalstis tās nedrīkst piemērot pakalpojumu sniedzējiem.

Avots: COM(2012) 261 *final*, “Partnerība jaunai pakalpojumu nozares izaugsmei 2012–2015”, 4. lpp.

97

Šī politika attiecas tikai uz pašām stingrākajām prasībām, kas minētas Direktīvā. Politiku nepiemēro citiem konstatētiem šķēršļiem un kavēkļiem, kad ir jānovērtē un, iespējams, jāapstrīd dalībvalsts sniegtais samērīguma pamatojums. Komisijas nostāja ir tāda, ka tā nevar pasludināt spriedumu šajās īpašajās lietās, jo par tām var lemt tikai Tiesa. Taču Komisija nelabprāt lietu izskatīšanu nodod Tiesai, ja vien tā nav absolūti pārliecināta, ka nolēmums apstiprinās tiesību aktu pārkāpumu.

98

Dažās lietās Komisija sniedza ieteikumus ekspertu grupu sanāksmēs par jaunajām prasībām, pamatojoties uz *IMI* paziņojumiem par likumdošanas pasākumiem. Tomēr “absolūtas neiecietības” politika netiek piemērota dalībvalstu uzliktajām prasībām, kuras Komisija uzskata par nepamatotām.

99

Kopš Direktīvas ieviešanas ir bijušas tikai deviņas pārkāpuma lietas par valsts tiesību aktu neatbilstību Direktīvai. Salīdzinājumā ar to problēmu skaitu, par kurām ziņots savstarpējo izvērtējumu laikā, veiktspējas pārbaudēs un īstenošanas ziņojumā (Pakalpojumu paketē), tas ir maz un nav saskaņā ar Komisijas paziņoto "absolūtas neiecietības" politiku.

Pārkāpuma lietas tiek risinātas pārāk ilgi

100

Saskaņā ar Komisijas sniegtajiem datiem 2014. gada 1. oktobrī izskatīšanā esošo un ar Direktīvu saistīto 18 lietu vidējais izskatīšanas laiks bija 19,6 mēneši. Tas jau pārsniedza Komisijas noteikto 18 mēnešu mērķlielumu šādu pārkāpumu atrisināšanai. Līdz 2015. gada beigām, kas ir aptuveni 15 mēnešus vēlāk, 11 no šīm lietām joprojām atradās izskatīšanā. Komisija sistemātiski neapkopo vai nepublicē informāciju par to slēgto pārkāpuma procedūru ilgumu, kas saistītas ar Pakalpojumu direktīvu.

101

Papildus 20 lietām, kas ir saistītas ar novēlotu transponēšanu (sk. 19. punktu), un deviņām lietām, kas saistītas ar neatbilstību (sk. 99. punktu), 55 lietas⁵⁵ attiecās uz Pakalpojumu direktīvas nepareizu piemērošanu vai transponēšanu un 20 līdzīgi pārkāpumi bija saistīti ar LESD 49. pantu (tiesības veikt uzņēmējdarbību) vai 56. pantu (pakalpojumu sniegšanas brīvība). Tie ir gadījumi, kad direktīva ir pareizi transponēta valsts tiesību aktos, bet tiesību aktu noteikumi ir nepareizi transponēti vai piemēroti.

Atsevišķu ar pakalpojumiem saistītu sūdzību izskatīšana tiek regulāri kontrolēta, tomēr pārkāpuma procedūru laikā ir vērojami gari bezdarbības periodi

102

Palāta pārbaudīja desmit pārkāpuma lietas, kuru iemesls bija Komisijas un dalībvalstu apmeklējumu laikā konstatētie šķēršļi vai kuru procedūra īpaši ilga.

55 Līdz 2015. gada 1. aprīlim.

103

Komisijas sūdzību reģistrācijas sistēmā (*CHAP*) ietvērto lietu risināšana tika regulāri kontrolēta. Tās, kas attiecās uz Direktīvu, tika nodotas lekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD, kurš vai nu sagatavoja atbildi, vai atvēra *EU Pilot* lietu, lai uzsāktu pirmspārskāpuma procedūru. Visās lietās Komisija un dalībvalstis viena otrai sniedza vairākus paziņojumus. Taču, tiklīdz kā pārskāpuma procedūras sākās, tās ilgstoši aizkavējās, un atsevišķās lietās bija vērojami bezdarbības periodi, kā arī dalībvalstis novēloti sniedza atbildes. Piemēram, kādā lietā bezdarbības periods ilga no 2012. gada februāra līdz 2014. gada martam, un citā lietā sarakste ar Komisiju no 2012. gada novembra līdz 2015. gada maijam nemaz nenotika, lai gan pēc tam lēmums tika pieņemts ātri.

104

Lai gan tam bija vajadzīgs ilgāks laiks nekā paredzēts un plānots, visu slēgto pārskāpuma lietu rezultātā attiecīgā dalībvalsts grozīja savus tiesību aktus, tādējādi atrisinot konstatētās problēmas. Var secināt, ka, ja tiek uzsāktas pārskāpuma procedūras, tas noved pie izmaiņām dalībvalstu tiesību aktos. Tomēr to joprojām ir ārkārtīgi maz. Turklāt, lai gan Komisija paziņo par pārskāpuma procedūras uzsākšanu, detalizēta dokumentācija, lietu slēdzot, nav publiski pieejama, un tas samazina procedūras pārredzamību un nelabvēlīgi ietekmē vispārējās tiesu prakses attīstību.

Tiesai nodota tikai viena lieta

105

Ja Komisija pret kādu dalībvalsti ceļ prasību Tiesā, tai ir arī jāsniedz pierādījumi par ES tiesību aktu pārkāpšanu. Ja sniegtie pierādījumi nav pietiekami pārliecinoši, Tiesa var pieņemt Komisijai nelabvēlīgu lēmumu, atzīstot lietu par nepieņemamu vai nepamatotu. Pamatojoties uz Direktīvu⁵⁶, Komisija Tiesai ir nodevusi tikai vienu pārskāpuma lietu⁵⁷ (sk. **6. izcēlumu**).

56 14., 15. un 16. pants.

57 Lieta C-179/14, Komisija pret Ungāriju, 2012/4083.

Pārkāpuma lieta, kas iesniegta Tiesai

Eiropas Komisija nolēma celt prasību Eiropas Savienības Tiesā pret Ungāriju, lai apstrīdētu tās tiesību aktus par maltīšu, brīvā laika un atpūtas kuponu izsniegšanu. Komisija uzskata, ka ierobežojumi, kas ieviesti ar Ungārijas tiesību aktiem, kuri stājās spēkā 2012. gada 1. janvārī, ir pretrunā Līgumā par Eiropas Savienības darbību paredzētajiem uzņēmējdarbības brīvības un pakalpojumu sniegšanas brīvības pamatprincipiem (LESD 49. un 56. pants) un Pakalpojumu direktīvai (Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū).

2011. gadā Ungārija grozīja tiesību aktus par maltīšu (auksto un silto), brīvā laika un atpūtas kuponiem, ko darba devēji piešķir darbiniekiem un kas tiek uzskatīti par pabalstiem natūrā un tāpēc pakļauti izdevīgākam nodokļu un sociālā nodrošinājuma maksājumu režīmam. Šie tiesību akti stājās spēkā 2012. gada 1. janvārī bez pienācīga pārejas perioda vai pasākumiem. Agrāk nekādu īpašu nosacījumu attiecībā uz darba devējiem, kuri saviem darbiniekiem piešķir aukstās un siltās maltītes kuponus, vai attiecībā uz šādu kuponu formātu nebija.

Šie jaunie tiesību akti radīja monopoltiesības kādam publiskam fondam, kas atbild par to auksto maltīšu kuponu (papīra vai elektroniskā formātā) un silto maltīšu kuponu (papīra formātā) izsniegšanu, kurus darba devēji piešķir saviem darbiniekiem. Turklāt tie paredz ļoti stingrus nosacījumus attiecībā uz siltās maltītes, brīvā laika un atpūtas kuponiem, kas tiek uzskatīti par pabalstiem natūrā un kurus vairs nevar izsniegt elektroniskā formātā.

Jaunie tiesību akti nozīmē to, ka tirgus dalībnieki, kas auksto un silto maltīšu kuponu tirgū ir jau vairākus gadus, tagad vairs nevar izsniegt kuponus, kas tiek uzskatīti par pabalstiem natūrā.

Tā kā Ungārija savus tiesību aktus nesaskaņoja ar argumentēto atzinumu, kas tai tika nosūtīts 2012. gada novembrī, Komisija nolēma šo lietu iesniegt Tiesā. Līdz 2015. gada oktobrim lietas izskatīšana vēl nebija pabeigta.

106

Komisijas, Eiropas Parlamenta un citu iestāžu ziņojumos un jo īpaši Pakalpojumu paketē (2012. gada jūnijs) ir pārskatīti izpildes instrumenti un sniegti ieteikumi turpmākai rīcībai. Apmeklētajās dalībvalstīs Palāta panāca vienprātību, ka visas neatbilstības problēmas ir ar stingrību jāatrisina un ir jāpiemēro pārkāpuma procedūras.

107

Komisija nav izstrādājusi sistemātisku stratēģiju, lai stiprinātu pakalpojumu vieno to tirgu, jo īpaši jomas, uz kurām attiecas Direktīva. Pašreizējie izpildes pasākumi ne vienmēr ir vērsti uz ekonomikai svarīgākajām nozarēm, kas izraudzītas, piemērojot uz risku balstītu pieeju.

Konkrētai valstij adresētu ieteikumu panākumi ir ierobežoti

108

Papildus pārkāpuma procedūrām Komisija cenšas ietekmēt dalībvalstis, ar Pakalpojumu direktīvu saistītus ieteikumus ietverot konkrētai valstij adresētos ieteikumos (KVAI), kas tiek sniegti Eiropas pusgada kontekstā. Šos ieteikumus apstiprina Padome. Komisija uzskata, ka KVAI politiskā ietekme ir lielāka nekā pārkāpuma procedūrām, jo dalībvalstu valdības tos ir apstiprinājušas un pieņēmušas.

109

Jautājumi, kas attiecas uz "konkurenci pakalpojumu nozarē", 2014. gada jūnijā tika ietverti 14 KVAI⁵⁸. Piemēram, Komisija ieteica Francijas valdībai "novērst nepamatotus šķēršļus, kas kavē piekļuvi reglamentētajām profesijām un to praktizēšanu, un samazināt ar ienākšanu tirgū saistītās izmaksas, un veicināt konkurenci pakalpojumu tirgū". 2015. gadā tika norādīts, ka šajā jomā ir gūti zināmi panākumi⁵⁹. Tomēr dažās valstīs panākumu nav, tie ir ierobežoti vai KVAI nav ņemti vērā (skatīt **7. izcēlumu**).

110

Lai gan Komisija uzskata, ka KVAI politiskā ietekme ir lielāka nekā pārkāpuma procedūrām, ne visas dalībvalstis šos ieteikumus pienācīgi izpilda. Nav nekādu pierādījumu par to, ka KVAI būtu efektīvāks šķēršļu likvidēšanas instruments nekā pārkāpuma procedūras.

58 http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/overview_recommendations_2014_by_member_state_en.pdf

59 Piemēram, attiecībā uz reglamentētām profesijām, jo īpaši farmaceitiem un optiķiem, konkurences veicināšanu pakalpojumu nozarē, regulatīvā sloga, kas skar mazumtirdzniecības nozari, samazināšanu, pieņemot *Loi relative à l'artisanat, au commerce et aux très petites entreprises (ACTPE)*, kas vērsts uz mazumtirdzniecības vietu izveides kārtības vienkāršošanu, un likumprojektu par saimniecisko darbību, piešķirot lielākas pilnvaras Konkurences iestādei.

2014. gada KVAI, kuru izpilde tika pārbaudīta 2015. gadā un attiecībā uz kuriem panākumu nebija vai tie bija ierobežoti

5. KVAI Ungārijai ietver ieteikumu "stabilizēt reglamentējošos noteikumus un veicināt konkurenci tirgū, cita starpā likvidējot šķēršļus pakalpojumu nozarē".

Tomēr 2015. gadā tika konstatēts, ka Ungārijas panākumi 5. KVAI un Padomes ieteikuma izpildē ir ierobežoti. Faktiski nav gūti nekādi panākumi attiecībā uz reglamentējošo noteikumu stabilizēšanu un konkurences veicināšanu tirgū, jo īpaši pakalpojumu nozarē.

4. KVAI Austrijai ietver ieteikumu "atcelt pārmērīgus šķēršļus pakalpojumu sniedzējiem, tostarp attiecībā uz juridisko formu un kapitāla turējuma prasībām, kā arī saistībā ar starpnozaru uzņēmumu izveidi pakalpojumu jomā".

Pārskata periodā Austrija nekādus panākumus reformas jomā neguva, tostarp attiecībā uz juridisko formu un kapitāla turējuma prasībām, kā arī starpnozaru pakalpojumu darbībām. Joprojām nav plaša pārskata par pastāvošajiem ierobežojumiem.

6. KVAI Spānijai ietver ieteikumu "līdz 2014. gada beigām pieņemt profesionālo pakalpojumu un profesionālo apvienību vērienīgu reformu, ar kuru tiek noteiktas profesijas, kam ir vajadzīga reģistrācija profesionālā organizācijā, kā arī profesionālo struktūru pārredzamība un atbildība, un ar kuru tiek liberalizētas nepamatoti ierobežotas profesionālas darbības un nodrošināta tirgus viengabalainība attiecībā uz piekļuvi profesionāliem pakalpojumiem un to veikšanu Spānijā. Vēl vairāk saīsināt uzņēmuma izveidei vajadzīgo procedūru ilgumu un samazināt šo procedūru izmaksas un skaitu. Atcelt nepamatotus ierobežojumus izveidot mazumtirdzniecības telpas ar lielu platību, jo īpaši pārskatot esošos reģionālos plānošanas noteikumus."

Attiecībā uz profesionālo pakalpojumu un profesionālo apvienību reformas pieņemšanu nekādi panākumi nav gūti.

Zināmi panākumi ir gūti, izpildot ieteikumu vēl vairāk saīsināt uzņēmuma izveidei vajadzīgo procedūru ilgumu un samazināt šo procedūru izmaksas un skaitu.

111

Komisijas pienākums ir koordinēt Eiropas vienotā tirgus politiku un meklēt iespējas likvidēt nepamatotus šķēršļus tirdzniecībai pakalpojumu jomā. Vairākus gadus pēc Pakalpojumu direktīvas īstenošanai noteiktā termiņa beigām šķēršļi Pakalpojumu direktīvas aptverto pakalpojumu iekšējā tirgū joprojām saglabājas. Komisija ir izveidojusi vairākus mehānismus šķēršļu noteikšanai, radījusi atbalsta struktūras, lai palīdzētu dalībvalstīm tos samazināt, un ieviesusi alternatīvus konfliktu risināšanas pasākumus. Tomēr Komisija nelabprāt uzsāk tiesvedību — daļēji procedūras ilguma dēļ un daļēji tāpēc, ka tā neuzticas tiesību aktu spēkam. Kopumā Komisija tikai daļēji efektīvi nodrošināja Direktīvas īstenošanu.

Transponēšana un īstenošanas uzraudzība

112

Vairākums dalībvalstu savlaicīgi netransponēja Direktīvu savos tiesību aktos. Komisija uzraudzīja dalībvalstu progresu un par to ziņoja Konkurētspējas padomei. Dalībvalstis atzina, ka praktiskā līmenī Komisija ir izdarījusi daudz, lai palīdzētu tām īstenot Direktīvu transponēšanas laikā un pēc tās, organizējot grupu apspriedes savstarpējās izvērtēšanas procesā, kā arī sniedzot norādījumus regulārās tematiskās ekspertu grupu sanāksmēs. Transponēšanas norādījumi tika sniegti "Pakalpojumu direktīvas ieviešanas rokasgrāmatā", kas, lai gan uzskatīta par noderīgu, netika izdota savlaicīgi pirms trīs gadu perioda, tāpēc pilnīga transponēšana aizkavējās (sk. 16.–20. punktu).

1. ieteikums

Komisijai jāizstrādā transponēšanas norādījumi un iespējami drīz pēc to pieņemšanas tie jāizdod.

113

Savstarpējās izvērtēšanas process un tam sekojošās veiktspējas pārbaudes parādīja, ka ir palikuši vēl daudzi šķēršļi. Dalībvalstis uzskata, ka Komisija varēja darīt vairāk, lai likvidētu iespējami nepamatotus šķēršļus, kas tika konstatēti šajā procesā. Turklāt Komisija pietiekami nepārbaudīja dažu dalībvalstu sniegto samērīguma pamatojumu. Rezultātus Komisija neizmantoja, lai veicinātu Direktīvas sistemātisku izpildi, cenšoties risināt ekonomikai svarīgākos jautājumus (sk. 21.–36. punktu).

2. ieteikums

Jāseko līdzī tādū pasākumu rezultātiem kā savstarpējie izvērtējumi un veiktspējas pārbaudes, lai atrisinātu neatbilstību; Komisijai un dalībvalstīm jārisina ekonomiskai svarīgākie jautājumi.

114

Iespējama ekonomiskā labums, ko sniegs Direktīvas pilnīga īstenošana, nav zināms, kaut arī, lai demonstrētu šķēršļu samazināšanas ietekmi, bieži ir minēti paredzamie tiešo rezultātu ieguvumi. Tā kā trūkst pietiekami sīkas informācijas par nozarēm, uz kurām attiecas Direktīva, tās ietekmes ticama kvantitatīvā novērtējuma vēl nav. Komisija tikai nesēn lūdzā dalībvalstis nodrošināt vajadzīgo informāciju par nacionālo kontu detalizētu sadalījumu (sk. 37.–42. punktu).

3. ieteikums

Komisijai jācēnšas nodrošināt, ka jautājums par datiem, kas vajadzīgi jaunu tiesību aktu ietekmes novērtēšanai, tiek aplūkots likumdošanas procedūras sākumā.

Īstenošana

115

Svarīga Direktīvas iezīme ir vienotie kontaktpunkti. To izveides procesā bija vērojama kavēšanās, un to kvalitāte dalībvalstīs ļoti atšķiras, turklāt dažas dalībvalstis necēnšas panākt, lai VKP vairāk atbilstu uzņēmumu vajadzībām. Komisija izstrādāja hartu, kurā dalībvalstis tiek aicinātas veikt šim nolūkam vajadzīgos būtiskos pasākumus, bet apmierinoši rezultāti līdz šim vēl nav gūti (sk. 46.–52. punktu).

116

Uzņēmumu informētības līmenis par VKP nav augsts, un ne visi VKP ir pietiekami pamanāmi (sk. 53.–55. punktu).

4. ieteikums

Dalībvalstīm jāievēro VKP harta, piemēram, nodrošinot informācijas pieejamību vairākās valodās un ļaujot pabeigt visus administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi pakalpojumu sniegšanai pāri robežām.

117

Administratīvā sadarbība, izmantojot *IMI*, var tikt lietderīgi piemērota attiecībā uz Direktīvu, taču to izmanto daudz mazāk nekā, piemēram, saistībā ar Profesionālo kvalifikāciju direktīvu. *IMI* ir arī noderīgs komunikācijas līdzeklis obligāto paziņojumu sniegšanai, taču to izmanto nepietiekami, jo dalībvalstis nav apmierinātas ar to, kā Komisija reaģē uz nosūtītajiem paziņojumiem, un ar to, ka no citām dalībvalstīm saņemtie paziņojumi nav saprotami (sk. 56.–64. punktu).

5. ieteikums

Likumdevējam jāievieš nogaidīšanas termiņš prasību projektu paziņošanai un jānodrošina to publicēšana publiski pieejamā tīmekļa vietnē, lai nodrošinātu labāku piekļuvi un savlaicīgu pārbaudi.

118

Ir pierādījumi, ka daudzi patērētāji joprojām saskaras ar problēmām saistībā ar pakalpojumu vienotā tirgus pieejamību, pat ja oficiālas sūdzības viņi neiesniedz. Tomēr Komisija varētu ierosināt paplašināt Regulas par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā tvērumu tā, lai tajā ietilptu Pakalpojumu direktīvas 20. pants (sk. 65.–77. punktu).

6. ieteikums

Komisijai jāizdara grozījumi Regulas par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā pielikumā tā, lai tajā ietilptu Pakalpojumu direktīvas 20. pants.

Izpilde

119

Lai gan *EU Pilot* ir noderīgs instruments sadarbībai starp dalībvalstīm un Komisiju, lietu uzsākšanai bieži vien ir vajadzīgs pārāk ilgs laiks un informācija par to atrisināšanu netiek publiskota. Tāpēc, pat ja *EU Pilot* sniedz risinājumu kādā konkrētā lietā, tas nedod nekādu labumu citām ieinteresētajām pusēm, ne arī palīdz izveidot iedibinātu ES tiesu praksi šajā jomā (sk. 86.–93. punktu).

7. ieteikums

Komisijai nevajag aizkavēt *EU Pilot* lietas uzsākšanu, ja ir konstatēta problēma. Informācija par problēmām, kas atrisinātas, izmantojot *EU Pilot*, jāpublisko (ja vajadzīgs, anonīmi), jo tas palīdzēs izplatīt paraugpraksi.

120

Lai gan ir pieņemta "absolūtas neiecietības" politika, ir bijušas tikai deviņas pārkāpuma lietas par valsts tiesību aktu neatbilstību Direktīvai. To atrisināšanai bija vajadzīgs pārāk ilgs laiks (vidēji divi gadi), un tikai viena ar Pakalpojumu direktīvu saistīta pārkāpuma lieta tika nodota Tiesai. Komisijai nav sistemātiskas stratēģijas, lai stiprinātu pakalpojumu vienoto tirgu, jo īpaši jomas, uz kurām attiecas Direktīva. Pašreizējos izpildes pasākumos ne vienmēr tiek piemērota uz risku balstīta pieeja, lai koncentrētos uz ekonomikai svarīgākajām nozarēm (sk. 94.–107. punktu).

8. ieteikums

Komisijai, cik vien tas iespējams, jāsamazina pārkāpuma procedūru ilgums. Tai jāpiemēro pieeja pārkāpuma procedūru uzsākšanai, ņemot vērā risku un attiecīgā jautājuma ekonomisko nozīmi. Visbeidzot, tā kā Komisija pati uzskata, ka par svarīgiem īstenošanas jautājumiem var lemt tikai Tiesa, tai vajadzības gadījumā tie jānodod Tiesai.

Šo ziņojumu 2016. gada 3. februāra sēdē Luksemburgā pieņēma Revīzijas palātas IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Milan Martin CVIKL*.

Revīzijas palātas vārdā

priekšsēdētājs

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Kopsavilkums

IV

Komisija noteica prioritātes 2012. gada paziņojumā par Pakalpojumu direktīvas īstenošanu¹. Šajā paziņojumā Komisija skaidro, ka galveno uzmanību pievērš izpildei, tomēr izpilde nav tās vienīgā darbības joma. Komisija ir arī apzinājusi prioritārās nozares un noteikusi pasākumus nākamajiem gadiem, tostarp mazumtirdzniecības rīcības plānu, Profesionālo kvalifikāciju direktīvas reformu, kā arī profesionālizvērtēšanu attiecībā uz juridisko formu un kapitāla daļu vai akciju turēšanu. Eiropadome savos 2013. gada 23. oktobra secinājumos šo pasākumu kopumu vērtēja atzīgi. Kā norādījusi Eiropadome, Pakalpojumu direktīvas īstenošanā galvenā loma ir dalībvalstīm.

Komisija 2015. gada pirmajā pusē ir sākusi vairākas pārkāpuma procedūras, kurās ir jānovērtē valsts pasākuma samērīgums. Piemēram, Komisija sāka 8 pārkāpuma procedūras jautājumā par juridisko formu un kapitāla daļu vai akciju turēšanu, vai tarifiem (kas atbilstoši Pakalpojumu direktīvas 15. pantam ir nosacījuma saistības). Tika arī sāktas vairākas lietas, pamatojoties uz kvantitatīviem vai teritoriāliem ierobežojumiem (Pakalpojumu direktīvas 15. pants) vai uz 20. panta 2. punktu (nediskriminējoši noteikumi attiecībā uz pakalpojumu pieejamību). Kopumā 2015. gada otrajā pusē sāktas 10 *EU Pilot* lietas, kurās skatīja neatbilstību Pakalpojumu direktīvas 8. pantam par vienotiem kontaktpunktiem, kam tāpat jāveic samērīguma novērtējums.

V

Komisija uzsāk tiesvedību, ja tas ir nepieciešams. Komisija ir noteikusi prioritārās nozares un veikusi darbības tajās.

Daļa Direktīvas pamatojas uz samērīguma novērtējumu, kas dalībvalstīm jāveic katrā atsevišķā gadījumā, un Komisijai tas jāņem vērā. (Piemēram, Direktīvas 15. un 39. pants, kuros noteikts, ka dalībvalstīm ir jānovērtē konkrētas prasības.) Tāpēc par rīcību lemj, ņemot vērā juridisko pamatu, nevis uzticamības līmeni. Tiesvedības ilgums nekad nav bijis šķērslis tam, lai sāktu pārkāpuma procedūru. Attiecībā uz Direktīvā noteiktajām beznosacījuma saistībām Komisija ir rīkojusies nekavējoties, ļoti konsekventi sākot izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas. No vidēji 80 *EU Pilot* lietām gadā Komisija vairāk nekā 30 lietu sāk pēc savas iniciatīvas.

¹ http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation/index_en.htm

VI

Attiecībā uz Pakalpojumu direktīvas ekonomisko ietekmi 2012. gadā tika veikts pētījums (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2012/pdf/ecp_456_en.pdf), kura pamatā bija divas reizes veikts pakalpojumu nozarē pastāvošo šķēršļu novērtējums, proti, pirms Direktīvas ieviešanas un pēc tam (2011. gada nogale). Komisija arī atjaunināja šo pētījumu, ietverot tajā valstu reformas, kas veiktas laika posmā no 2012. līdz 2014. gadam (pieejams vietnē: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13327/attachments/1/translations/en/renditions/native>). Turklāt atlikušie šķēršļi un ekonomiskās iespējas to likvidēšanai uzņēmējdarbības pakalpojumu un mazumtirdzniecības prioritārajās nozarēs nesen tika novērtēti rūpīgāk. Šos novērtējumus publicēja dienestu darba dokumentā par Vienotā tirgus stratēģiju (sk. 2.3. un 2.4. iedaļu: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13405/attachments/1/translations/en/renditions/native>).

VII pirmais ievilkums

Pēc 2013. gada savstarpējās izvērtēšanas Komisija ir sākusi vairāk nekā 30 lietas (absolūtas neiecietības lietas). Kopumā tā sāka 15 *EU Pilot* lietas pēc 2014. gadā veiktās profesionālizvērtēšanas jautājumā par juridisko formu, kapitāla daļu un akciju turēšanu, kā arī tarifiem. No minētajām 15 lietām piecos gadījumos attiecīgajai dalībvalstij tika nosūtīta oficiāla paziņojuma vēstule, tātad kopumā — aptuveni 80 *EU Pilot* lietu gadā. Tas ir viens no lielākajiem Komisijā sāktu lietu skaitiem viena sekundāra tiesību akta jautājumā. Tas prasa lielus pūliņus gan no dalībvalstu, gan Komisijas puses, jo tā transponēšanai bija nepieciešami 1584 valstu tiesību akti, proti, tik liels transponēšanas pasākumu skaits vēl nekad nav bijis nepieciešams attiecībā uz vienu ES sekundāro tiesību aktu.

VII otrais ievilkums

EU Pilot ir sistēma, ar kuras starpniecību Komisija un dalībvalstis savlaicīgi pārrunā ES tiesību aktu iespējamus pārkāpumus. Šis pārrunas ir konfidencialas; Komisija neatklāj, vai pret kādu konkrētu dalībvalsti ir/bija sākta *EU Pilot* lieta konkrētā jautājumā. Komisija un dalībvalstis īpaši tam paredzētos forumos apmainās ar labas prakses piemēriem jautājumā par Savienības tiesību aktu piemērošanu, tostarp par *EU Pilot* darbību. Savā gada pārskatā par ES tiesību aktu piemērošanas pārraudzību (COM(2015) 329) Komisija publicē apkopotu informāciju par *EU Pilot*. Ja Komisijai vajadzētu publicēt specifisku informāciju par *EU Pilot* lietu, tai vajadzētu katrā atsevišķā gadījumā ņemt vērā pienākumu ievērot konfidencialitāti attiecībā pret dalībvalstīm. Komisijas praksi virzīt notiekošas *EU Pilot* izmeklēšanas, ievērojot konfidencialitāti, apstiprināja jau Eiropas Savienības Tiesa (spriedums *Petrie* lietā (lieta T-191/99), spriedums *Spirlea* lietā (lieta T-306/12), spriedums lietā *ClientEarth* pret Eiropas Komisiju (lieta T-424/14 un lieta T-425/14)). Minētie spriedumi tika pieņemti saistībā ar piekļuvi dokumentiem, ko pieprasījušas ārējās trešās puses. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka tās pašreizējā izplatīšanas politika atbilstoši līdzsvaro nepieciešamību veicināt paraugpraksi ES tiesību aktu piemērošanā un ievērot konfidencialitāti attiecībā pret dalībvalstīm. Komisija ir apņēmusies izplatīt apkopotu informāciju par *EU Pilot*.

VII trešais ievilkums

Komisija uzskata, ka pārkāpuma procedūras mērķis ir pārtraukt ES tiesību aktu pārkāpumu un nodrošināt pēc iespējas savlaicīgāku atbilstību. Tā ir apņēmusies pēc iespējas ierobežot laiku, kas nepieciešams minētā mērķa sasniegšanai. Tomēr pārkāpuma procedūras ātrums nav vienmēr saistīts ar efektīvu mērķa sasniegšanu, jo dažreiz, pasteidzoties sākt pārkāpuma procedūru un neņemot vērā nejaušas situācijas, efekts var būt pretējs.

VII ceturtais ievilkums

Tas, ka lietas nav nodotas Tiesai, nenozīmē to, ka Komisija nav aktīvi skatījusi pārkāpumus, bet gan to, ka atbilstību panāca pirms lietas nodošanas Tiesā. Pārkāpuma procedūras mērķis ir pēc iespējas laicīgāk nodrošināt atbilstību. Šajā saistībā *EU Pilot* mehānisms ir efektīvs instruments problēmu risināšanai, pirms tiek sākta oficiāla pārkāpuma procedūra un lieta nepieciešamības gadījumā tiek nodota Tiesai. Pēc *EU Pilot* ieviešanas pārkāpuma procedūru un tātad arī Tiesai nodoto lietu skaits ievērojami samazinājās. Kā norādīts atbildē, šis apgalvojums attiecas uz pārkāpuma procedūru vispārīgi.

VIII pirmais ievilkums

Komisija palīdz dalībvalstīm īstenot Eiropas Savienības tiesību aktus, izmantojot virkni visaptverošu instrumentu, ar ko veicina atbilstību (galveno likumdošanas iniciatīvu īstenošanas plāni, tīkli un ekspertu komiteju sanāksmes un vadlīnijas). Ar 2015. gada maijā pieņemto labāka regulējuma paketi apstiprināja Komisijas atbalstu dalībvalstīm to īstenošanas centienos (Labāka regulējuma pamatnostādnes 33.–35. lpp.). Šajā saistībā visiem galveno direktīvu priekšlikumiem pievieno īstenošanas plānus, kuros apraksta īstenošanas problēmas un attiecīgās atbalsta darbības, kas jāveic Komisijai.

“Pakalpojumu direktīvas ieviešanas rokasgrāmata” bija pieejama septiņus mēnešus pēc Pakalpojumu direktīvas pieņemšanas un 29 mēnešus pirms transponēšanas termiņa beigām. Pirms rokasgrāmatas publicēšanas notika plašas apspriešanas un diskusijas ar dalībvalstīm, tāpēc tās saturs dalībvalstīm bija labi zināms jau iepriekš. Ja rokasgrāmata tiktu publicēta bez iepriekšējām apspriedēm, problēma būtu lielāka nekā tad, ja aizkavētos tās publicēšana.

VIII otrais ievilkums

Saskaņā ar jauno labāka regulējuma programmu Komisija stiprina savu pieeju attiecībā uz ietekmes novērtējumu un izvērtējumiem, lai tādējādi uzlabotu pierādījumu bāzi, kas ir visu likumdošanas priekšlikumu pamatā, neskarot politiskos lēmumus. Komisija deva iespēju sabiedrībai pārbaudīt tās politikas veidošanas procesu un dot savu ieguldījumu, nodrošinot piekļuvi tīmekļa portālam, kurā var atrast iniciatīvas un jaunas sabiedriskās apspriešanas, kad Komisija izvērtē pašreizējo politiku vai iespējamus jaunus priekšlikumus.

VIII ceturtais ievilkums

Vienotā tirgus stratēģijā precēm un pakalpojumiem, ko Komisija publicēja 2015. gada 28. oktobrī, tika paziņots par vairākām darbībām, lai tādējādi pilnveidotu Pakalpojumu direktīvas nodošanu, tostarp reformējot paziņošanas procedūru. Komisija apsver vairākas likumdošanas iespējas, tostarp tādas elementus kā bezdarbības periods un iespēja ieinteresētajām pusēm piekļūt paziņojumiem, lai tādējādi nodrošinātu labāku pārredzamību. Vienotā tirgus stratēģijā norādīts, ka šobrīd vēl nav iespējams sniegt informāciju publiski pieejamā tīmekļa vietnē. 2016. gadā ir plānots nākt klajā ar atbilstošu priekšlikumu.

VIII piektais ievilkums

Vienotā tirgus stratēģijā paziņots ne tikai par šādu tiesību aktu pārskatīšanu patērētāju aizsardzības jomā, bet arī par to tiesību aktu pārskatīšanu, ar ko nodrošina specifiskāku regulējumu, kas neietilpst Pakalpojumu direktīvas 20. pantā.

Ievads

11

Komisija norāda, ka lekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD tika izveidots, apvienojot lekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD un Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD.

Apsvērumi

14

Komisija apzināja jomas, kurās Direktīva vēl netika īstenota, un veica atbilstošus pasākumus, piemēram, attiecībā uz absolūtas neiecietības politiku, juridisko formu, kapitāla daļu vai akciju turēšanu un tarifiem. Dalībvalstu pienākums ir apzināt ierobežojumus un šķēršļus savā teritorijā.

Komisija secināja, ka ir lietderīgi sistemātiski piemērot *EU Pilot*, jo tādā veidā var efektīvi izvairīties no ilgās juridiskās procedūras un vienlaikus ātri panākt, ka dalībvalstis nodrošina atbilstību.

Daži būtiski Direktīvas noteikumi paredz, ka dalībvalstis katrā atsevišķā gadījumā novērtē samērīgumu, un Komisijai šis novērtējums ir jāņem vērā un jānodrošina, lai netiktu pārsniegta Pakalpojumu direktīvas darbības joma.

15

Attiecībā uz Pakalpojumu direktīvas ekonomisko ietekmi 2012. gadā tika veikts pētījums (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2012/pdf/ecp_456_en.pdf), kura pamatā bija divas reizes veikts pakalpojumu nozarē pastāvošo šķēršļu novērtējums, proti, pirms Direktīvas ieviešanas un pēc tam (2011. gada nogale).

Komisija atjaunināja šo pētījumu, ietverot tajā valstu reformas, kas veiktas laika posmā no 2012. līdz 2014. gadam (pieejams vietnē: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13327/attachments/1/translations/en/renditions/native>). Turklāt atlikušie šķēršļi un ekonomiskās iespējas to likvidēšanai uzņēmējdarbības pakalpojumu un mazumtirdzniecības prioritārajās nozarēs nesen tika novērtēti rūpīgāk. Šos novērtējumus publicēja dienestu darba dokumentā par Vienotā tirgus stratēģiju (sk. 2.3. un 2.4. iedaļu: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13405/attachments/1/translations/en/renditions/native>).

17

Rokasgrāmata bija pieejama septiņus mēnešus pēc Pakalpojumu direktīvas pieņemšanas un 29 mēnešus pirms transponēšanas termiņa beigām. Pirms rokasgrāmatas publicēšanas notika plašas apspriešanas un diskusijas ar dalībvalstīm, tāpēc tās saturs dalībvalstīm bija labi zināms jau iepriekš. Ja rokasgrāmata tiktu publicēta bez iepriekšējām apspriešanām, problēma būtu lielāka nekā tad, ja nedaudz aizkavētos tās publicēšana.

28

Komisija uzskata, ka nepieciešams lielāks ieguldījums, lai uzlabotu Pakalpojumu direktīvas vērienīgo īstenošanu. Pēc 2012. gada novērtējuma Komisijas dienesti 2015. gadā veica pasākumus, pārbaudot progresu, kas panākts laika posmā no 2012. līdz 2014. gadam. Tika secināts, ka šajā laikposmā īstenotie pasākumi dos tikai papildu 0,1 % ES IKP (no iespējamajiem 1,8 % IKP, kā noteikts 2012. gada pētījumā).

Komisija uzskata, ka ir jāveic papildu pasākumi, lai vēl vairāk samazinātu juridiskās formas ierobežojumus, kā var secināt, piemēram, konkrētai valstij adresētos ieteikumos, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā, un tas īstenojams ar jaunākajiem Komisijas pasākumiem, kas vērsti uz šādu ierobežojumu mazināšanu vairākās dalībvalstīs.

29

Komisija noteica prioritātes 2012. gada paziņojumā par Pakalpojumu direktīvas īstenošanu². Šajā paziņojumā Komisija skaidro, ka galveno uzmanību pievērš izpildei, tomēr izpilde nav tās vienīgā darbības joma. Komisija ir arī apzinājusi prioritārās nozares un noteikusi pasākumus nākamajiem gadiem, tostarp mazumtirdzniecības rīcības plānu, Profesionālo kvalifikāciju direktīvas reformu, kā arī profesionālizvērtēšanu attiecībā uz juridisko formu un kapitāla daļu vai akciju turēšanu. Eiropadome savos 2013. gada 23. oktobra secinājumos šo pasākumu kopumu vērtēja atzīnīgi. Kā norādījusi Eiropadome, Pakalpojumu direktīvas īstenošanā galvenā loma ir dalībvalstīm.

Komisija 2012. gada vasarā sazinājās ar dalībvalstīm, lai noskaidrotu, kā tās plāno likvidēt acīmredzamos pārkāpumus (absolūtas neiecietības lietas).

36

Veiktspējas pārbaužu mērķis nebija apzināt šķēršļus, kas būtu nesaderīgi ar Pakalpojumu direktīvu. Pēc veiktspējas pārbaudēm 2013. gadā tika grozīta Profesionālo kvalifikāciju direktīva (sk. sākotnējā priekšlikuma COM(2011) 883 galīgā redakcija 4.11. iedaļu un Komisijas 2011. gada paziņojuma COM(2011) 20 4.2. iedaļu), savukārt 2015. gadā notiek vienošanās par Komplekso ceļojumu direktīvas grozīšanu (sk. sākotnējā Komisijas priekšlikuma COM(2013) 512 1.4. iedaļu).

37

Izvērst to reformu novērtējums, ko dalībvalstis īstenojušas pēc Pakalpojumu direktīvas ieviešanas līdz 2011. gada nogalei, un to potenciālā ekonomiskā ietekme tika publicēta 2012. gadā.

Pētījumā (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2012/pdf/ecp_456_en.pdf) sniegts izvērst novērtējumam nepieciešamo ekonomikas datu un to avotu skaidrojums (sk. 19.–20. un 67.–68. lpp.). Iespējams, par vienu vai vairākām dalībvalstīm trūka atsevišķu datu vai tie nebija pieejami. Tomēr šāda problēma ir bieži sastopama jebkāda veida ekonomikas pētījumos vai ekonometriskajās analizēs.

38

Skatīt Komisijas atbildi uz 15. punktu.

² http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation/index_en.htm

39

Skatīt Komisijas atbildi arī uz 37. un 38. punktu.

40

Skatīt Komisijas atbildi uz 37. un 39. punktu.

Komisijas apvienotā atbilde uz 41. un 42. punktu

Cenšoties panākt pilnīgāku un savlaicīgāku *Eurostat* publicēto nacionālo kontu iesniegšanu, Komisija ir uzsākusi iniciatīvu. Tomēr par pakalpojumu nozarēm ir pieejami vairāki citi datu veidi (tostarp *Eurostat* uzņēmējdarbības strukturālās statistikas dati), kas ļauj veikt pakalpojumu tirgu padziļinātu analīzi.

43

Attiecībā uz informācijas pakalpojumiem vai sadarbības mehānismiem Pakalpojumu direktīvā paredzēti vienīgi vienoti kontaktpunkti. Runājot par leikšējā tirgus informācijas sistēmas (*IMI*) izmantošanu, pakalpojumu jomā šajā sistēmā ir reģistrēts vairāk nekā 6000 kompetento iestāžu. Iestāžu vidū joprojām notiek salīdzinoši vāja informācijas apmaiņa, jo dalībvalstis pienācīgi nenovērtē sistēmas potenciālu (trūkst arī izpratnes par juridiskajiem pienākumiem, kuru pamatā ir Pakalpojumu direktīva, īpaši vietējā līmenī).

Eiropas Patērētāju centru tīkls Pakalpojumu direktīvas mērķiem vēl nav izveidots. Tas ir atbildīgs par virkni pasākumu. Viens no tā galvenajiem uzdevumiem ir veicināt patērētāju tiesības pārrobežu kontekstā. Tāpat Eiropas Patērētāju centri, ciktāl to resursi atļauj, piedalās patērētāju tiesību veicināšanā saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu.

46

Par vienotu kontaktpunktu izveidi un to pienācīgu darbību atbild dalībvalstis. Komisija šajā procesā ir sniegusi savu atbalstu. Tas tika darīts ar divu ekspertu grupu starpniecību:

- *EUGO* — nodrošina platformu paraugprakses apmaiņai un salīdzinošās novērtēšanas organizēšanai, lai sniegtu dalībvalstīm atgriezenisko saiti attiecībā uz to izpildi un nepieciešamajiem uzlabojumiem (organizē katru gadu, veicot salīdzinošo izpēti vai lietotāju testēšanu);
- e-procedūru ekspertu grupa — izveidota, lai pārrunātu jautājumus saistībā ar to elektronisko procedūru un specifisko instrumentu savstarpējo izmantojamību, ko Komisija nodrošinājusi, lai sekmētu Pakalpojumu direktīvas 8. pantā minēto saistību izpildi. Šī tehniskā apakšgrupa vairs nepastāv. Jautājumi saistībā ar e-procedūrām šobrīd ir aplūkoti Regulā (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū (*eIDAS* regula).

47

Vienotā tirgus rezultātu apkopojums nodrošina iespēju katru gadu ziņot par vienoto kontaktpunktu veiktspēju. Tas veikts, pamatojoties uz ārējiem pētījumiem, ko minējusi Palāta, kā arī uz lietotāju testēšanu, ko Komisija veikusi kopā ar dalībvalstīm. Lietotāju testēšana kopā ar dalībvalstīm veikta 2011., 2013. un 2015. gadā. 2013. gadā Komisija testēšanas pasākumā iesaistīja arī uzņēmumus (ar Eiropas Biznesa atbalsta tīkla, Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības palātu asociācijas un *Business Europe* starpniecību). 2015. gadā šo pasākumu neturpināja, jo uzņēmumu testēšanu veica ārējs apakšuzņēmējs pētījuma ietvaros.

51

Komisija arī turpmāk atbalstīs dalībvalstis, sniedzot norādes un izdodot ieteikumus par paraugpraksi.

52

Pēc nesenu veiktā vienoto kontaktpunktu pētījuma Komisija nolēma sākt 10 *EU Pilot* lietas pret 10 dalībvalstīm. Šobrīd notiek izmeklēšana (2015. gada decembrī).

54

EUGO tīkls tika izveidots, lai koordinētu to iestāžu darbību, kas regulē vienotos kontaktpunktus (VKP), vairojot uzņēmēju un uzņēmumu izpratni par to, kā iegūt izvērstu informāciju par uzņēmējdarbību ārvalstīs un kā izpildīt administratīvās formalitātes attiecībā uz uzņēmuma izveidi vai pārrobežu pakalpojumu sniegšanu.

55

Komisija ir centusies palielināt piekļuvi VKP, piemēram, labāk iezīmējot tos no tīmekļa vietnes *Your Europe Business*. *COSME* programmas ietvaros tā ir ierosinājusi finansēt VKP pārrobežu informētības veicināšanas projektus, īpašu uzmanību pievēršot darbībām tiešsaistē.

60

Katrai dalībvalstij, kura sniedz ziņojumu, ir jānodrošina, lai *IMI* sistēmā nosūtītie paziņojumi, īpaši Pakalpojumu direktīvā noteiktais valsts tiesību aktu samērīguma novērtējums, būtu skaidrs un kvalitatīvs. Nolūkā atvieglot paziņojumu novērtēšanu Komisija visām dalībvalstīm nodrošina tulkojumu angļu valodā, un tas ir pieejams *IMI* sistēmā.

Jānorāda — tā kā Pakalpojumu direktīva neparedz pienākumu ziņot par pasākumu projektiem, lielākajā daļā gadījumu pasākumi, par kuriem tiek ziņots, ir jau pieņemti. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija par šiem pasākumiem var efektīvi aizrādīt vienīgi pārkāpuma procedūrā, lai gan projekta posmā Komisijas rīcība būtu efektīvāka. Saskaņā ar Vienotā tirgus stratēģiju Komisija paziņoja par likumdošanas iniciatīvu šo problēmu risināšanai.

61

Komisija ir informēta par vairākām prasībām, par kurām dalībvalstīm vajadzēja ziņot, bet ko tās nav izdarījušas. Pretēji Pārredzamības direktīvā (bij. Direktīva 98/34/EK, pašreizējā Direktīva 2015/1535/ES) noteiktajai sistēmai, kas pabeigta ar Tiesas praksi (lieta C-194/94 *CIA Security*), kur gadījumā, ja netiek sniegts paziņojums, valstu pasākumi nav piemērojami; Pakalpojumu direktīvā, šāda veida sankcijas nav paredzētas. Komisija apsver iespēju Vienotā tirgus stratēģijā paredzētās likumdošanas darbības ietvaros iekļaut noteikumu, saskaņā ar kuru prasība tiek anulēta, ja dalībvalsts nesniedz paziņojumu, kam vajadzētu mudināt dalībvalstis sniegt paziņojumu.

62

Lai gan Pakalpojumu direktīvā un Pārredzamības direktīvā ir noteikts pienākums ziņot par jaunām prasībām, Pakalpojumu direktīvā nav noteikts pienākums ziņot par pasākumu projektiem, kā arī nav norādīts bezdarbības periods, tāpēc Komisijas iespējas iejaukties ir ļoti ierobežotas. Rādītāji liecina, ka lielāko daļu paziņoto pasākumu dalībvalstis ir jau pieņēmušas. Turklāt paziņojumi saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu nav pārredzami ieinteresētajām pusēm un uzņēmēju kopienai kopumā, tāpēc tie nespēj reaģēt uz pasākuma projektu. Lai uzlabotu paziņojumu procedūru attiecībā uz pakalpojumiem, Komisija apsver vairākas likumdošanas iespējas, tostarp tādas elementus kā bezdarbības periodu un iespēju ieinteresētajām pusēm piekļūt paziņojumiem, lai tādējādi nodrošinātu labāku pārredzamību. Informācijas sniegšanu publiski pieejamā tīmekļa vietnē var uzskatīt par instrumentu pārredzamības nodrošināšanai.

66

Pakalpojumu direktīvas kontaktpunkti atrodas konkrētos Eiropas Patērētāju centros (ECC), tomēr šādu kontaktpunktu darbība ir nošķirta no ECC darbības, jo šie centri ir Eiropas Komisijas un dalībvalstu finansētas struktūras, kuru uzdevums ir palīdzēt patērētājiem jautājumos saistībā ar to veiktajiem pārrobežu pirkumiem.

67

ES līmenī ir publicēti bukleti ar mērķi uzlabot patērētāju informētību, tostarp izdodot bukletu "Pakalpojumu pirkšana jebkurā vietā ES"³, sniedzot skaidras norādes patērētājiem par to tiesībām. Tomēr galvenajiem informētības veicināšanas pasākumiem ir jānotiek valstu līmenī, ņemot vērā dažādo dalībvalstu iedzīvotāju specifiskās saziņas vajadzības.

Tās 222 sūdzības, kas saņemtas saistībā ar 20. pantu un par kurām ziņojuši ECC, ir tikai daļa no visām patērētāju sūdzībām, jo ECC netiek informēti par visām sūdzībām; par sūdzībām var informēt arī valsts iestādes, patērētāju asociācijas vai Komisiju (piemēram, aptuveni 1000 sūdzību ir tieši iesniegtas *Your Europe Advice*).

75

Komisijas 2012. gada vadlīnijās tirgotājiem un patērētājiem nav efektīvi nodrošināta juridiskā noteiktība un paskaidroti 20. panta 2. punkta noteikumi. Tāpēc ir nepieciešami papildu pasākumi, lai šie principi stātos spēkā un tiktu izstrādāti konkrēti noteikumi pret tirgus dalībnieku diskrimināciju valstspiederības vai dzīvesvietas dēļ. Vienotā tirgus stratēģijā Komisija paziņoja, ka īstenos likumdošanas pasākumus, lai cīnītos pret nepamatotu atšķirīgu attieksmi pret klientiem to dzīvesvietas vai valstspiederības dēļ jautājumos par piekļuvi, cenu vai citiem tirdzniecības nosacījumiem. Tostarp runa ir par īpašas diskriminācijas dzīvesvietas dēļ noteikšanu un aizliegšanu, kuras pamatā nav objektīvu un pārbaudāmu faktoru.

76

Vērienīgas pārbaudes veic saskaņā ar 9. pantu Regulā (EK) Nr. 2004/2006 par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā (CPC), kuras pielikumā uzskaitīti attiecīgie tiesību akti. Šobrīd minētajā pielikumā nav ietverta Pakalpojumu direktīva, tāpēc vērienīgās pārbaudes nevar veikt, lai pārbaudītu, vai uzņēmumi ievēro ar patērētājiem saistītos šīs Direktīvas noteikumus (t. i., 20. pants). Ņemot vērā Vienotā tirgus stratēģiju, mērķis ir iekļaut 20. panta CPC regulas pielikumā. Tas nozīmētu, ka būtu jāievēro visi regulas noteikumi: ne tikai noteikumi par vērienīgām pārbaudēm (9. pants), bet arī vispārīgi noteikumi, piemēram, par savstarpējas palīdzības lūgumiem (6., 7. un 8. pants).

3 <http://bookshop.europa.eu/en/buying-services-everywhere-in-the-eu-pbKM0414646/?CatalogCategoryID=X0gKABstUGQAAAEjwZAY4e5L>

77

Ārējā novērtējumā patiešām ieteikts paplašināt vērienīgās pārbaudes, jo tās ir spēcīgs izpildes instruments. Tas ir ņemts vērā *CPC* regulas pārskatīšanā, jo viens no pasākumiem, kas tiks ierosināts, ir vairot koordinēto darbību, piemēram, vērienīgo pārbaudzi, efektivitāti (saskaņā ar regulas 9. pantu). Veiktajā ārējā novērtējumā ir skaidri parādīta atšķirība starp pašreizējo *CPC* regulējumu un to, kas jāasniedz, lai stiprinātu tajā paredzētos sadarbības mehānismus *per se*, kā arī regulas pielikuma darbības jomu. Tā kā šobrīd neviens Pakalpojumu direktīvas noteikums nav iekļauts *CPC* pielikumā, arī konkrēti ieteikumi attiecībā uz vērienīgām pārbaudēm saistībā ar Pakalpojumu direktīvu netiek sniegti.

Runājot par pielikuma darbības jomu, Palātas minēto iemeslu dēļ, kuri ir kopēti no Ziņojuma par ārējo novērtējumu, ārējā novērtējumā neiesaka ņemt vērā visu Pakalpojumu direktīvu. Tomēr, gatavojot *CPC* regulas pārskatu, vērā ņemts arī ārējā novērtējuma izvērtējums attiecībā uz šīs Direktīvas nozīmīgo pārrobežu dimensiju, un Komisija ir iecerējusi ierosināt tikai 20. panta iekļaušanu (kā skaidrots Komisijas atbildē uz 76. punktu).

82

Bieži vien ar Pakalpojumu direktīvu saistītie īstenošanas aspekti ir strukturālas problēmas, kas saistītas ar regulu, nevis administratīva nepareiza rīcība. Tāpēc Vienotā tirgus stratēģija paredz *SOLVIT* stiprināšanu, lai ar to varētu risināt vairāk strukturālu problēmu, kā arī tādas problēmas, kurām var nebūt pārrobežu dimensija.

83

Komisija palīdz un atbalsta *SOLVIT* darbību šādos veidos:

- a) organizē regulāras apmācību sesijas un tīkla pasākumus sadarbībā ar valstu *SOLVIT* centriem;
- b) izstrādā un atjaunina *SOLVIT* lietu izskatīšanas rokasgrāmatu sadarbībā ar valstu *SOLVIT* centriem;
- c) pēc *SOLVIT* centru lūguma palīdz risināt lietas. Sarežģītās lietās var ietvert neoficiālas juridiskās konsultācijas;
- d) pārvalda un uztur *SOLVIT* datubāzi un publisko saskarni, kā arī nodrošina īpašu apmācību un materiālus, lai atvieglotu to izmantošanu *SOLVIT* centros;
- e) uzrauga *SOLVIT* centru kvalitāti un veiktspēju, kā arī to skatītās lietas;
- f) nodrošina sūdzību izskatīšanas un *SOLVIT* labu sasaisti;
- g) pēc to lūguma informē *SOLVIT* centrus par Komisijas papildu pasākumiem, ko īstenot attiecībā uz neatrisinātajām lietām, ja sūdzība ir iesniegta Komisijā.

89

Primāri *EU Pilot* ir instruments, ar ko var nodrošināt dalībvalstu atbilstību un nesākt pārkāpuma procedūru. Tāpēc ir jāveic rūpīga analīze un jāuztur pastāvīgs dialogs.

90

No pirmās sūdzības reģistrēšanas paiet 16,6 mēneši. Tāpēc vienas *EU Pilot* lietas risināšanai nepieciešami vidēji 11 mēneši.

4. izcēlums. Piemēri par *EU Pilot* procedūras aizkavēšanās gadījumiem

Komisija *EU Pilot* lietu uzsāka 2012. gada novembrī, un 2013. gada oktobrī tā nosūtīja oficiālu paziņojuma vēstuli (pirmais pārkāpuma procedūras solis). Tātad *EU Pilot* ilga tikai 11 mēnešus.

Trešā lieta tika sākta 2012. gada martā un slēgta 2013. gada maijā tālākai izskatīšanai pārkāpuma procedūras ietvaros. Šīs *EU Pilot* lietas slēgšana nedaudz kavējas, jo Komisija 2013. gada februārī lūdza iesniegt papildu informāciju.

93

EU Pilot ir sistēma, ar kuras starpniecību Komisija un dalībvalstis savlaicīgi pārrunā ES tiesību aktu iespējamus pārkāpumus. *EU Pilot* ir neoficiāls, tomēr strukturēts dialogs starp Komisiju un atsevišķo attiecīgo dalībvalstī, un tā mērķis ir ātri rast risinājumus un nesākt oficiālu pārkāpuma procedūru. Ja šī divpusējā dialoga iznākums ir apmierinošs, *EU Pilot* lietu slēdz. Savukārt, ja tiek noteikts iespējams ES tiesību aktu pārkāpums, bet risinājumu šajā agrīnajā posmā nevar rast, Komisija var sākt pārkāpuma procedūru (nosūtot dalībvalstij oficiālu paziņojuma vēstuli). Minētais dialogs ir konfidenciāls. Komisija neatklāj, vai pret kādu konkrētu dalībvalsti ir/bija sākta *EU Pilot* lieta konkrētā jautājumā. Komisija un dalībvalstis īpaši tam paredzētos forumos apmainās ar labas prakses piemēriem jautājumā par Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanu, tostarp par *EU Pilot* darbību. Komisija publicē informāciju par pārkāpumu lietām, t. i., ja, nosūtot oficiālu paziņojuma vēstuli, Komisija ir sākusi oficiālu procedūru par ES tiesību aktu pārkāpumu. Kad pārkāpuma procedūra ir sākta un oficiāla paziņojuma vēstule ir nosūtīta, Komisija publicē lietas nosaukumu un numuru (http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=lv). Minētais attiecas arī uz pamatotā atzinuma posmu, kad tiek publicēts arī īss paziņojums preseī. Ja lietu nodod Tiesai, Komisija publicē izvērstāku paziņojumu preseī. Savā gada pārskatā par Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzību (COM(2015) 329 *final*) Komisija publicē apkopotu informāciju par *EU Pilot*. Ja Komisijai vajadzētu publicēt specifisku informāciju par *EU Pilot* lietu, tas būtu pretrunā Komisijas pienākumam pirmspārkāpuma pasākuma kontekstā ievērot konfidencialitāti attiecībā pret dalībvalstīm (tas varētu graut valsts iestāžu uzticību šajā un citās lietās). Komisijas praksi risināt notiekošas *EU Pilot* izmeklēšanas, ievērojot konfidencialitāti, apstiprināja Eiropas Savienības Tiesa (spriedums *Petrie* lietā (lieta T-191/99), spriedums *Spirlea* lietā (lieta T-306/12), spriedums lietā *ClientEarth* pret Eiropas Komisiju (lieta T-424/14 un lieta T-425/14)).

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka tās pašreizējā izplatīšanas politika atbilstoši līdzsvaro nepieciešamību veicināt paraugpraksi ES tiesību aktu piemērošanā un Komisijai ievērot konfidencialitāti tās attiecībās ar dalībvalstīm. Komisija ir apņēmusies pārdomāt labākos veidus, kādos izplatīt apkopotu informāciju par *EU Pilot*.

97

Komisija 2015. gada pirmajā pusē ir sākusi vairākas pārkāpuma procedūras lietās, kurās bija jānovērtē valsts pasākuma samērīgums. Piemēram, Komisija sāka astoņas pārkāpuma procedūras jautājumā par juridisko formu un kapitāla daļu vai akciju turēšanu, vai tarifiem (kas atbilstoši Pakalpojumu direktīvas 15. pantam ir nosacījuma saistības). Tika arī sāktas vairākas lietas, pamatojoties uz kvantitatīviem vai teritoriāliem ierobežojumiem (Pakalpojumu direktīvas 15. pants) vai uz 20. panta 2. punktu (nediskriminējoši noteikumi attiecībā uz pakalpojumu pieejamību). Kopumā 2015. gada otrajā pusē sāktas 10 *EU Pilot* lietas, kurās skatīja neatbilstību Pakalpojumu direktīvas 8. pantam par vienotiem kontaktpunktiem, kam tāpat jāveic samērīguma novērtējums. Ja Komisija nodod dalībvalsts lietu Tiesā, Komisijas pienākums ir nodrošināt nepieciešamos pierādījumus par ES tiesību aktu pārkāpumu, kā arī par to, ka tā ir devusi dalībvalstij iespēju sniegt argumentus pirms Tiesa sāk rīkoties. Ja Komisija šādus pierādījumus nesniedz, Tiesa var spriest par sliktu Komisijai, vai nu atzīstot lietu par nepieņemamu, vai par nepamatotu.

98

Jau uzreiz pēc savstarpējās izvērtēšanas tika uzskatīts, ka, īstenojot absolūtas neiecietības politiku, varētu skatīt jautājumu par beznosacījuma saistībām, t. i., saistībām, uz ko samērīguma analīze neattiecas. Sākot īstenot Pakalpojumu direktīvu, šīs saistības atzina par Komisijas prioritāti. Tomēr, kā norādīts Komisijas atbildē uz 97. punktu, Komisija pēc tam ir sākusi pārkāpuma lietas par nepamatotām prasībām.

99

Komisija ir sākusi ievērojami vairāk par deviņām pārkāpuma lietām attiecībā uz valsts tiesību aktu neatbilstību, kā arī deviņas pārkāpuma lietas, kuru pamatā ir absolūtas neiecietības politika; tātad par atsevišķiem Pakalpojumu direktīvā minētiem pasākumiem, ko Komisija var identificēt kā beznosacījuma saistības, dalībvalstīm nevajadzētu būt nevienai pārkāpuma lietai saistībā ar valsts tiesību aktu neatbilstību. Tāpēc "absolūtas neiecietības" kritēriju izpilda tad, ja pret dalībvalsti nav ierosināta neviena pārkāpuma procedūra. Lai gan ir sāktas deviņas pārkāpuma lietas, Komisija ir uzsākusi aptuveni 40 izmeklēšanas. Tāpēc var teikt, ka minētās deviņas pārkāpuma lietas ir labs rezultāts, jo pārējās lietas ir atrisinātas izmeklēšanas iepriekšējos posmos. Jāņem vērā, ka attiecībā uz absolūtas neiecietības lietām Komisija pamatojās uz ziņojumu par valstu šķēršļiem, kas ir 2012. gada īstenošanas paketes pamatā. Pēc šī ziņojuma pārbaudes Komisija apzināja dalībvalstu neizpildītās beznosacījuma saistības. Tā rezultātā tika sāktas 40 izmeklēšanas.

100

Komisija apstiprina, ka 18 mēneši bija noteiktais mērķis attiecībā uz pārkāpuma lietu ilgumu, bet vidējais ar Pakalpojumu direktīvu saistīto lietu ilgums bija 19,6 mēneši. To vidū ir arī politiski ļoti delikātas lietas. Ar Pakalpojumu direktīvu saistīto lietu ilgums ir vidēji mazāks nekā ar citām iekšējā tirgus direktīvām saistītajām lietām.

101

Kā paskaidrots Komisijas atbildē uz 99. punktu, lietas par tā dēvēto neatbilstību ir absolūtas neiecietības lietas, ko Komisija uzsākusi pēc savas iniciatīvas.

104

Ar Pakalpojumu direktīvu saistīto pārkāpuma lietu ilgums ir īsāks par vidējo. Turklāt Komisija uzskata, ka izmaiņas dalībvalstu likumdošanā nav tikai pārkāpuma procedūras rezultāts. Kopš *EU Pilot* ieviešanas daudzas lietas ir atrisinātas, pirms tiek sākta pārkāpuma procedūra. *EU Pilot* panākumi izskaidro pārkāpuma procedūru un arī Tiesā nodoto lietu ierobežoto skaitu. Runājot par pieejamo dokumentāciju, Komisijas lēmumi pārkāpuma lietās ir publiski pieejami Komisijas tīmekļa vietnē. Turklāt Komisijas gada ziņojumā par Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzību sniegts pilnīgs pārskats par pārkāpuma procedūrām, kuras Komisija skatījusi iepriekšējā gadā. Kā atzinusi Tiesa, kamēr norisinās procedūra, ir jāaizsargā abpusējas uzticamības klimats starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti. Šāda politika tiek ievērota arī attiecībā uz lūgumiem par piekļuvi dokumentiem (sk. Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi dokumentiem 4. panta 2. punktu). Tomēr atbilstoši šai tiesas praksei, tiklīdz izmeklēšana tiek slēgta un ja tā nav saistīta ar citu notiekošu izmeklēšanu, Komisija šādu vispārēju pieņemumu vairs nepiemēro un pārbauda katru lūgumu nolūkā nodrošināt plašāko iespējamo piekļuvi atbilstoši Regulai (EK) Nr. 1049/2001.

6. izcēlums. Pārkāpuma lieta, kas iesniegta Tiesai

Kā minēts Gada ziņojumā par Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzību (2014. gads)⁴, pārkāpuma procedūru skaits kopējo samazinājumu var salīdzināt ar prejudiciālo nolēmumu skaita būtisko pieaugumu, ko, sākot no 2010. gada, iesniedz atbilstoši LESD 267. pantam. Kopš 2010. gada Tiesa aptuveni pusē savu spriedumu, kas pieņemti saskaņā ar LESD 267. pantu, ir skatījusi jautājumus par valsts tiesību aktu atbilstību ES tiesību aktiem, un vairākos gadījumos ir identificējusi neatbilstību. Lai gan prejudiciālie nolēmumi atšķiras no spriedumiem pārkāpuma lietās, tādā veidā Komisijai ir vēl viena iespēja sistemātiskāk nodrošināt, ka tiek novērsti Eiropas Savienības tiesību aktu pārkāpumi, kas radušies saistībā ar valsts tiesību aktiem vai to piemērošanu.

Ģenerālvokāts sniedza savu atzinumu 2015. gada septembrī.

107

Jomā, uz kuru attiecas Pakalpojumu direktīva, izpildes stratēģijas pamatā ir dažādi instrumenti: pārkāpumi, uzņēmumu sociālā atbildība un dialogs ar dalībvalstīm. Komisijai savā rīcībā ir jāņem vērā visi dažādie instrumenti. Kopš 2007. gada Komisija ir noteikusi to prioritātes ar izpildes darbību starpniecību, un Komisija ir noteikusi savas prioritātes 2012. gada ziņojumā. Šīs prioritātes ir ievērotas, nešaubīgi ņemot vērā Komisijas pienākumu aizsargāt Līgumu. Vienotā tirgus stratēģijā tiks izstrādāta rūpīgāka uz prioritātēm pamatota politika.

108

Pusgada procesā noteiktā uzņēmumu sociālā atbildība ir saistīta ar jautājumiem un problēmām, kurus dalībvalstis un Komisija ir analizējušas un pārrunājušas savā starpā, kā arī Padomes līmenī. Tāpēc politiskā līdzdalība ir lielāka. Arī pārkāpuma procedūrām var būt politiska ietekme.

110

Skatīt Komisijas atbildi uz 108. punktu.

---

4 COM(2015) 329 final.

Secinājumi un ieteikumi

111

Komisija uzsāk tiesvedību, ja tas ir nepieciešams. Komisija ir apzinājusi prioritārās nozares un ir veikusi darbības tajās.

Lielā mērā Direktīvas pamatā ir samērīguma novērtējums, kas katrā atsevišķā gadījumā veicams dalībvalstīm, un Komisijai tas jāņem vērā. (Piemēram, Direktīvas 15. un 39. pants, kuros noteikts, ka dalībvalstīm ir jānovērtē konkrētas prasības.) Tāpēc par rīcību lemj, ņemot vērā juridisko pamatu, nevis uzticamības līmeni. Tiesvedības ilgums nekad nav bijis šķērslis tam, lai sāktu pārkāpuma procedūru. Attiecībā uz Direktīvā noteiktajām beznosacījuma saistībām Komisija ir rīkojusies nekavējoties, ļoti konsekventi sākot izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas. No vidēji 80 *EU Pilot* lietām gadā, Komisija vairāk nekā 30 lietu sāk pēc savas iniciatīvas.

112

Rokasgrāmata bija pieejama septiņus mēnešus pēc Pakalpojumu direktīvas pieņemšanas un 29 mēnešus pirms transponēšanas termiņa beigām. Pirms rokasgrāmatas publicēšanas notika plašas apspriešanas un diskusijas ar dalībvalstīm, tāpēc tās saturs dalībvalstīm bija labi zināms jau iepriekš. Ja rokasgrāmata tiktu publicēta bez iepriekšējām apspriešanām, problēma būtu lielāka nekā tad, ja nedaudz aizkavētos tās publicēšana.

1. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu. Ar 2015. gada 19. maijā pieņemto labāka regulējuma paketi noteica vispārīgu ietvaru tam, lai vienkāršotu ES tiesību aktus un padarītu tos efektīvākus. Komisija palīdz dalībvalstīm īstenot Savienības tiesību aktus, izmantojot virkni instrumentu, ar ko veicina atbilstību (galveno likumdošanas iniciatīvu īstenošanas plāni, tikli un ekspertu komiteju sanāksmes un vadlinijas). Komisija uzskata, ka norāžu sagatavošanai nevajadzētu traucēt politiskajam procesam, kā rezultātā tiek panākta Eiropas Parlamenta un Padomes vienošanās par jaunu tiesību aktu.

113

Komisija noteica prioritātes 2012. gada paziņojumā par Pakalpojumu direktīvas īstenošanu⁵. Šajā paziņojumā Komisija skaidro, ka galveno uzmanību pievērš izpildei, tomēr izpilde nav tās vienīgā darbības joma. Komisija ir arī apzinājusi prioritārās nozares un noteikusi pasākumus nākamajiem gadiem, tostarp mazumtirdzniecības rīcības plānu, Profesionālo kvalifikāciju direktīvas reformu, kā arī profesionālizvērtēšanu attiecībā uz juridisko formu un kapitāla daļu vai akciju turēšanu. Eiropadome savos 2013. gada 23. oktobra secinājumos šo pasākumu kopumu vērtēja atzīnīgi. Kā norādījusi Eiropadome, arī dalībvalstīm ir sava loma Pakalpojumu direktīvas īstenošanā.

Veiktspējas pārbaudžu mērķis nebija apzināt šķēršļus, kas būtu nesaderīgi ar Pakalpojumu direktīvu. Gluži pretēji — tajās galvenā uzmanība tika pievērsta iespējamai nesakritībai dažādo ES tiesību aktu elementu vidū, lai tādējādi novērstu šīs nesakritības. Pēc veiktspējas pārbaudēm 2013. gadā tika grozīta Profesionālo kvalifikāciju direktīva (sk. sākotnējā priekšlikuma COM(2011) 883 galīgā redakcija 4.11. iedaļu un Komisijas 2011. gada paziņojuma COM(2011) 20 4.2. iedaļu), savukārt 2015. gadā notiek vienošanās par Komplekso ceļojumu direktīvas grozīšanu (sk. sākotnējā Komisijas priekšlikuma COM(2013) 512 1.4. iedaļu).

⁵ http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation/index_en.htm

2. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu. Komisija savas prioritātes ir noteikusi 2012. gada paziņojumā, un tā šajā saistībā ir veikusi turpmākus pasākumus. Savā 2012. gada jūnija paziņojumā Komisija aicināja dalībvalstis ieviest vērienīgākas valstu reformas pakalpojumu jomā. Tā šo aicinājumu atbalstīja, izdodot konkrētai valstij adresētus ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā.

114

2012. gadā tika veikts pētījums (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2012/pdf/ecp_456_en.pdf), kura pamatā bija divas reizes veikts pakalpojumu nozarē pastāvošo šķēršļu novērtējums, proti, pirms Direktīvas ieviešanas un pēc tam (2011. gada nogale). Tāpēc aprēķinātās ietekmes pamatā nebija teorētiskas *ex ante* aplēses, bet gan valstī veiktas faktiskas reformas. Aprēķinātā elastība, ar ko aprēķina ekonomisko ietekmi, kas rodas, likvidējot šķēršļus, tika pamatota uz attiecīgajā laikā pieejamo valstu ekonomikas datu salīdzinājumu. Tomēr tas nenozīmē, ka šī elastība būtu neprecīza vai neuzticama.

Komisija atjaunināja šo pētījumu, ietverot tajā valstu reformas, kas veiktas laika posmā no 2012. līdz 2014. gadam (pieejams vietnē: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13327/attachments/1/translations/en/renditions/native>). Turklāt atlikušie šķēršļi un ekonomiskās iespējas to likvidēšanai uzņēmējdarbības pakalpojumu un mazumtirdzniecības prioritārajās nozarēs neseno tika novērtēti rūpīgāk. Šos novērtējumus publicēja dienestu darba dokumentā par Vienotā tirgus stratēģiju (sk. 2.3. un 2.4. iedaļu: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13405/attachments/1/translations/en/renditions/native>).

3. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu. Komisija 2015. gada 19. maijā pieņēma labāka regulējuma paketi, lai nodrošinātu Komisijas pasākuma efektivitāti. Labāka regulējuma paketē ietilpst arī vadlīnijas par to, kā veikt ietekmes novērtējumu, lai novērtētu ierosināto pasākumu iespējamo ekonomisko, sociālo un vides ietekmi. Komisija ievēro šīs vadlīnijas.

115

Komisija arī turpmāk atbalstīs dalībvalstis, sniedzot norādes un izdodot ieteikumus par paraugpraksi.

116

Komisija īsteno pasākumus, lai uzlabotu vienoto kontaktpunktu pieejamību (VKP), piemēram, ar *Your Europe Business* starpniecību. *COSME* programmas ietvaros tā ir ierosinājusi finansēt VKP pārrobežu informētības veicināšanas projektus, īpašu uzmanību pievēršot darbībām tiešsaistē.

4. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu. Lai gan šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm, Komisija arī turpmāk tās atbalstīs, sniedzot norādes un izdodot ieteikumus par paraugpraksi.

117

Katrai dalībvalstij, kura sniedz ziņojumu, ir jānodrošina, lai *IMI* sistēmā nosūtītie paziņojumi, īpaši Pakalpojumu direktīvā noteiktais valsts tiesību aktu samērīguma novērtējums, būtu skaidrs un kvalitatīvs. Nolūkā atvieglot paziņojumu novērtēšanu Komisija visām dalībvalstīm nodrošina tulkojumu angļu valodā, un tas ir pieejams *IMI* sistēmā.

Komisijas dienesti novērtē visus paziņojumus, kurus dalībvalstis iesniedz *IMI* sistēmā. Ja rodas šaubas par valsts prasību saderību ar Pakalpojumu direktīvu, Komisijas dienesti, izmantojot *IMI* sistēmu, nosūta attiecīgajai dalībvalstij komentārus.

Jānorāda — tā kā Pakalpojumu direktīva neparedz pienākumu ziņot par pasākumu projektiem, lielākajā daļā gadījumu pasākumi, par kuriem tiek ziņots, ir jau pieņemti. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija par šiem pasākumiem var efektīvi aizrādīt vienīgi pārkāpuma procedūrā, lai gan projekta posmā Komisijas rīcība būtu efektīvāka.

5. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu.

118

Patlaban Komisijai nav līdzekļu, lai labāk izmantotu Regulu par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā. Ir jāizdara oficiāli šīs regulas grozījumi, lai to varētu izmantot nolūkā ieviest Pakalpojumu direktīvas 20. pantu.

6. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu.

119

EU Pilot ir sistēma, kuru Komisija un dalībvalstis izmanto, lai pārrunātu iespējamus ES tiesību aktu pārkāpumus saistībā ar ES tiesību aktu kopuma nepareizu transponēšanu vai vāju piemērošanu. *EU Pilot* lieta tiks slēgta, ja sarunām ar dalībvalsti būs pozitīvs iznākums, vai tā var būt par pamatu pārkāpuma procedūrai (nosūtot dalībvalstij oficiālu paziņojuma vēstuli), ja Komisija secina, ka dalībvalstī ir noticis ES tiesību aktu pārkāpums. *EU Pilot* nav instruments, kas nodrošina tiesiskās aizsardzības līdzekļus individuālās lietās; ar to risina vispārīgus jautājumus par Savienības tiesību aktu piemērošanu.

7. ieteikums

Komisija pieņem ieteikuma pirmo daļu. Komisija ir apņēmusies pēc iespējas ierobežot laiku, kas nepieciešams, lai *EU Pilot* lietā izmeklētu ES tiesību aktu iespējamus pārkāpumus. Attiecībā uz ieteikuma otro daļu Komisija neatklāj, vai pret kādu konkrētu dalībvalsti ir/bija sākta *EU Pilot* lieta konkrētā jautājumā. Komisija un dalībvalstis īpaši tam paredzētos forumos apmainās ar labas prakses piemēriem jautājumā par Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanu, tostarp par *EU Pilot* darbību. Savā gada pārskatā par Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzību (COM(2015) 329 *final*) Komisija publicē apkopotu informāciju par *EU Pilot*. Ja Komisijai vajadzētu publicēt specifisku informāciju par *EU Pilot* lietu, tas būtu pretrunā Komisijas pienākumam pirmspārkāpuma pasākuma kontekstā ievērot konfidencialitāti attiecībā pret dalībvalstīm (tas varētu graut valsts iestāžu uzticību šajā un citās lietās). Komisijas praksi risināt notiekošas *EU Pilot* izmeklēšanas, ievērojot konfidencialitāti, apstiprināja Eiropas Savienības Tiesa (spriedums *Petrie* lietā (lieta T-191/99), spriedums *Spirlea* lietā (lieta T-306/12), spriedums lietā *ClientEarth* pret Eiropas Komisiju (lieta T-424/14 un lieta T-425/14)). Minētie spriedumi tika pieņemti saistībā ar lūgumiem nodrošināt pieejamību dokumentiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka tās pašreizējā izplatīšanas politika atbilstoši līdzsvaru nepieciešamību veicināt paraugpraksi ES tiesību aktu piemērošanā un Komisijai ievērot konfidencialitāti tās attiecībās ar dalībvalstīm. Komisija ir apņēmusies pārdomāt labākos veidus, kādos izplatīt apkopotu informāciju par *EU Pilot*.

120

Jomā, uz kuru attiecas Pakalpojumu direktīva, izpildes stratēģija ir pamatota uz dažādiem instrumentiem: pārkāpumiem, uzņēmumu sociālo atbildību un dialogu ar dalībvalstīm. Komisijai savā rīcībā ir jāņem vērā visi dažādie instrumenti. Kopš 2007. gada Komisija ir noteikusi to prioritātes ar izpildes darbību starpniecību, un Komisija ir noteikusi savas prioritātes 2012. gada ziņojumā. Šīs prioritātes ir ievērotas, nešaubīgi ņemot vērā Komisijas pienākumu aizsargāt Līgumu.

8. ieteikums

Komisija pieņem šo ieteikumu. Komisija uzskata, ka pārkāpuma procedūru mērķis ir pārtraukt ES tiesību aktu pārkāpumu un pēc iespējas savlaicīgāk nodrošināt atbilstību, un tā ir apņēmusies iespējami ierobežot šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo laiku. Tomēr pārkāpuma procedūras ātrums nav vienmēr saistīts ar efektīvu mērķa sasniegšanu, jo dažreiz, pasteidzoties sākt pārkāpuma procedūru un neņemot vērā nejaušas situācijas, efekts var būt pretējs.

Kopš *EU Pilot* ieviešanas pārkāpuma procedūru skaits un tādējādi arī Tiesā nododamo lietu skaits ir ievērojami samazinājies, jo bieži vien risinājums tiek rasts *EU Pilot* ietvaros. Komisijas politikas primārais mērķis ir pārliecināt dalībvalstis veikt pasākumus, lai risinātu atbilstības jautājumus.

KĀ PASŪTĪT ES IZDEVUMUS

Bezmaksas izdevumi

- Viens eksemplārs:
ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).
- Vairāk nekā viens eksemplārs vai plakāti/kartes:
Eiropas Savienības pārstāvniecībās
(http://ec.europa.eu/represent_lv.htm),
Eiropas Savienības delegācijās valstīs, kas nav ES dalībvalstis
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_lv.htm),
ar *Europe Direct* dienesta starpniecību
(http://europa.eu/contact/index_lv.htm)
vai piezvanot uz tālruņa numuru 00 800 6 7 8 9 10 11 (zvanišana bez maksas no jebkuras vietas Eiropas Savienībā) (*).

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas (izņemot dažus operatorus, viesnīcas vai taksofonus).

Maksas izdevumi

- Ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).

Ir plaši atzīts, ka nav pilnībā īstenots pakalpojumu tirgus potenciāls ES iekšējā tirdzniecībā. Pakalpojumu direktīvas mērķis ir samazināt juridiskos un administratīvos šķēršļus gan pakalpojumu sniedzējiem, gan to saņēmējiem, tomēr vairākus gadus pēc īstenošanai noteiktā 2009. gada termiņa beigām joprojām ir saglabājušies nepamatoti šķēršļi. Revīzijā konstatēja, ka, kaut arī Komisija ir sekmīgi noteikusi problēmas dalībvalstīs, tā nav pietiekami novērtējusi vairākus šķēršļu veidus un veiktie pasākumi nav devuši rezultātus pietiekami ātri. Pakalpojumu sniedzēji un patērētāji joprojām izjūt neērtības, jo nav nodrošināta piekļuve iekšējam tirgum Direktīvā paredzētajā līmenī.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Publikāciju birojs